

Alytaus kraštas

Atvažiuok! Pamatyk! Išbandyk!

ALYTAUS KRAŠTAS

ALYTAUS TURIZMO INFORMACIJOS CENTRAS

S. Dariaus ir S. Girėno g. 1,
LT-62137, Alytus,

tel.: +370 315 52 010,
+370 687 07 703

info@alytusinfo.lt,
www.alytusinfo.lt

VISIT ALYTUS

Alytaus kraštas. Atvažiuok! Pamatyk! Išbandyk!

Alytaus kraštas – tai Alytaus miestas ir rajonas – nuo seno garsėja gamtos grožiu, tyvulinančiais ežerais, srauniais upeliais, savo nepakartojama istorija, kultūra, nuoširdžiais ir vaišingais žmonėmis. Čia gausu unikalių, vienintelių Lietuvoje gamtos, archeologijos, architektūros ir urbanistikos paminklų, apgaubtų įvairiausių legendų.

Čia puikiai praleisti laiką gali kiekvienas: mėgstantis aktyviai pramogauti, ramiai poilsiauti, norintis papildyti žinių bagažą, išmokyti dūkiškų amatų ar kulinarijos paslapčių ir skaniai bei sočiai pavalgyti. Todėl geriau vieną kartą atvažiuoti, pamatyti ir išbandyti nei daug kartų apie tai girdėti!

Kaip atvykti?

Alytaus miestą ir rajoną geriausia pasiekti autotransportu. Iš Vilnius ir Kauno galima atvykti šiais krašto keliais: 130 Kaunas–Prienai–Alytus, 128 Naujieji Valkininkai–Daugai–Alytus (išsukus iš kelio A4 Vilnius–Druskininkai–Gardinas), 220 Trakai–Rūdiškės–Pivašiūnai–Alytus. Į rytus nuo Alytaus 220 ir 128 kelius kerta 129 kelias Antakalnis–Jieznas–Alytus–Merkinė.

Į Alytų atvykti traukiniu negalima. Iki Alytaus yra nutiesta krovinių gabenimo geležinkelio atšaka, kuria keleiviniai traukiniai nevažiuoja.

Atstumas nuo: Kauno – 66 km, Vilniaus – 105 km, Lazdijų – 46 km, Druskininkų – 60 km.

Artimiausi oro uostai: tarptautinis Vilniaus oro uostas – 106 km, Kauno oro uostas – 86 km.

Artimiausios geležinkelio stotys: Vilniaus – 105 km, Kauno – 56 km, Šeštokų – 45 km.

Alytaus miesto viešasis transportas organizuojamas mikroautobusais.

Alytaus rajono miestų, miestelių ir kaimų gyventojai keliauja autobusais ir mikroautobusais, kurie išvyksta iš Alytaus autobusų stoties.

Dizainerė Jovita Jankauskienė

Nuotraukų autoriai: J. Baranowski, Z. Baubonis, G. Bernatavičius, E. Dovydenas, D. Jakubavičius, A. Karlonas, V. Kozorez, V. Kuchalskis, A. Lavrenovas, A. Lisinas, B. Malaškevičiūtė, R. Paškauskienė, A. Pranaitis, A. Purvinytė, Ž. Sinkevičius, Z. Stankevičienė, J. Struckienė, M. Šematulskis, Z. Šilinskas, G. Tamošiūnienė, L. Valentaitė-Gudzinevičienė bei Alytaus r. savivaldybės administracijos, Alytaus TIC, Daugų, Kančėnų, Pivašiūnų amatų kiemelių archyvų nuotraukos.

ĮDOMIAUSI OBJEKTAI

Aukščiausias Lietuvoje pėsčiųjų ir dviračių tiltas

Aukščiausias Lietuvoje Baltosios rožės pėsčiųjų ir dviračių tiltas (projekto aut. V. Karieta), pastatytas Alytuje 2015 m. ant išlikusių buvusio geležinkelio tilto taurų, įrašytas į Lietuvos rekordų knygą. Jo aukštis – 38,1 m, ilgis – 240 m. Oficialiai atidarytas 2016 m. birželio 4 d. Tiltas sujungė abiejų miestą dalijusio Nemuno krantų dviračių takus.

XIX a. II p. stiprinant vakarines Rusijos imperijos (tuo metu dabartinė Lietuvos teritorija buvo užgrobtą carinės Rusijos) sienas, į Alytų, kaip III klasės tvirtovę, buvo nutiestas karinis geležinkelis. Šioje vietoje 1897–1899 m. pastatytas novatoriškos gembinės konstrukcijos tiltas, kurio aukštis – 33 m, ilgis – 240,5 m. Važiuojamoji tilto dalis buvo skirta traukinių ir vežimų eismui.

Pirmojo pasaulinio karo metu, 1915 m. besitraukianti caro kariuomenė tiltą susprogdino. Alytų užėmę vokiečiai jo vietoje pastatė laikinąjį medinį karinį geležinkelio tiltą. Jo aukštis buvo 35 m, ilgis – 294 m. Tiltas tarnavo iki 1926 m., vėliau buvo išardytas.

Šiandieninį tiltą pamėgo ekstremalių pramogų entuziastai – nuo jo organizuojami visame pasaulyje populiarūs šuoliai su virvėmis (<https://ropejumping.lt>). Ant prieigose pastatytos plieno rožių širdelės drąsiai galima kabinti meilės spyneles. Šis Alytaus tiltas – vienintelė vieta Lietuvoje, kurioje metrais

galima išmatuoti savo meilę. Ant šešių žymų, išdėstytų kas 40 metrų, išvardytos meilės pagal Aristotelio filosofiją rūšys. Įrodyti savo meilę mylimam ar artimam žmogui galima nunešus jį ant rankų iki tam tikros meilės rūšį žyminčios ribos.

Tiltą puošia V. Kančiausko skulptūra „Obels žiedas“.

Dainų slėnis, Alytus

GPS: 54.393116, 24.081376 (WGS)

Butrimonių miestelio fontanas

2019 m. Butrimonyse buvo atidaryta rekonstruota vienintelė Lietuvoje trikampė aikštė. Išskirtinis atnaujintos aikštės akcentas – fontanas. Jis yra vienintelis toks Lietuvoje: akrilo kolbos formos, viduje sukasi didžiulis vandens sūkurys. Per fontano sieną sruvantis vanduo sukuria nepakartojamą vaizdą. Sutemus fontanas nušvinta įvairiomis spalvomis.

Išgražėjusi Butrimonių aikštė tapo visų pamėgta poilsio vieta. Čia įrengtos žaidimų aikštelės vaikams, sūpuoklės, lauko muzikos instrumentai, vandens gertuvė, žavesio suteikia senosios aikštės simbolis – 58 tonas sveriantis akmuo, ant kurio 1999 m. buvo iškaltas užrašas „Kovojusiems už Lietuvos Nepriklausomybę“, ir medinė skulptūra „Lietuvaitė“ (aut. A. Judickas).

Vytauto g., Butrimonys, Alytaus r.

GPS: 54.500997, 24.252714 (WGS)

Punios piliakalnis

Vienas didžiausių ir gražiausių Lietuvoje Punios piliakalnis stūkso Nemuno ir Punelės santakoje. Pasakojama, jog ant Punios piliakalnio stovėjusi kunigaikščio Margirio pilis, vadinta Pilėnais. 1336 m. čia įvykęs garsusis Pilėnų mušis. Pilies gynėjai ir gyventojai nutarę verčiau žūti liepsnose, nei pasiduoti kryžiuočiams į nelaisvę.

Archeologai, kruopščiai ištyrę piliakalnį, nustatė, kad XIII–XIV a. ant jo stovėjusi pilis, kuri buvo sudeginta, XV a. jos vietoje pastatyta nauja. Tačiau neprabėgus nė amžiui sudegė ir ši. XVI a. pab. čia pastatyti nauji dideli rūmai. Vėliau jie tiesiog sunyko.

Punia, Alytaus r.

GPS: 54.512252, 24.091558 (WGS)

Alytaus kraštotyros muziejus

Modernios ir interaktyvios Alytaus kraštotyros muziejaus ekspozicijos išradimai pasakoja krašto istoriją. Miesto inteligentų iniciatyva muziejus buvo įkurtas 1928 m. Šiandien čia saugoma beveik 100 tūkst. eksponatų – tai istorinė, etnografinė ir archeologinė medžiaga, patekusi į muziejaus fondus iš visų Pietų Lietuvos rajonų. Alytaus kraštotyros muziejui priklauso ir keletas filialų.

Muziejuje vyksta edukaciniai užėmimai mokiniams ir suaugusiems.

Įėjimas nemokamas. Sekmadieniais ir pirmadieniais nedirba.

Savanorių g. 6, Alytus, tel. +370 315 51 990, www.alytausmuziejus.lt

GPS: 54.397854, 24.050482 (WGS)

Alytaus piliakalnis

Alytaus piliakalnis – tai šimtmečius meną miesto įkūrimo liudininkas, kurio papėdę puošia skulptūrų ekspozicija „Alytaus piliakalnio protėviai“. Piliakalnis apipintas nesuskaičiuojama gausybe legendų. Viena iš jų byloja apie meilę ir miesto vardo atsiradimą. Kadaise gyvenęs kunigaikštis Alyta pamilo vaidilutę Mirgrausėlę. Vietos pilį užpuolė kryžiuočiai.

Kovoje krito daug karių. Alyta prasiveržė iš kryžiuočių apsuptys, nujojo į Gabijos kalnelį, kur Mirgrausėlė kurstė šventąją ugnį, paslėpė ją ir grįžo į kovą. Narsiai kovėsi, bet žuvo. Mirgrausėlė sužinojusi taip graudžiai verkė, kad jos ašaros upeliu pradėjo tekėti į Nemuną. Upelį žyniai pavadino Alytupiu, o šalia įsikūrusį miestą – Alytumi. Ir šiandien, greta pilialkalnio, į Nemuną teka šis Mirgrausėlės ašarų upelis.

Piliakalnis datuojamas I tūkst. vid. – XIV a. Šlaitai statūs – 25–30 m aukščio. Ant piliakalnio stovėjo medinė Alytaus pilis, minima 1384 m. ir 1387 m.

Šalia piliakalnio įrengta poilsio zona su pavėsinėmis, laužavietėmis, vaikų žaidimo aikšte, treniruokliais ir pasivaikščiojimo takais.

Piliakalnio g., Alytus

GPS: 54.396871, 24.078962 (WGS)

Žuvinto biosferos rezervatas

Žuvinto biosferos rezervatas – seniausia saugoma Lietuvos teritorija, įsteigta 1937 m. 2011 m. Žuvinto biosferos rezervatas įtrauktas į Pasaulinį UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ biosferos rezervatų tinklą. Biosferos rezervatas yra „Natura 2000“ teritorija, įrašyta į Pelkių bei seklių vandenų (Ramsaro) konvencijos saugomų teritorijų sąrašą.

Lankytojų centre susipažinsite su šio rezervato gamtos vertybėmis, jų apsauga. Teleskopais ir žiūronais galima stebėti paukščius nuo apžvalgos

bokšto, šalia, Žuvinto ežero pakrantėje, yra mokomasis pažintinis takas su paukščių stebėjimo bokšteliais. Moksleivių užsiėmimams įrengta gamtos klasė.

Kampelių g. 10, Aleknonių k., Simno sen., Alytaus r., tel. +370 315 49 540, www.zuvintas.lt

GPS: 54.457093, 23.640399 (WGS)

Alytaus miesto sodas

Rožynais garsėjantis Miesto sodas pačiame Alytaus centre suformuotas 1931 m. Iki šių dienų išliko 1936 m. įrengtas fontanas su baseinėliu, kuriame kadaise plaukiojo auksinės žuvelės ir žydėjo lelijos. Fontaną buvo sumanyta įkurdinti parko vidury, kad būtų tarsi saulutė, o visi nuo jo besidriekiantys takeliai – tarsi saulės spinduliukai. Ne vieną priverčia nusišypsoti sode dūkstančios voveraitės. Jame auga 55 medžių ir krūmų rūšys bei keturi vardiniai ažuolai: 1930 m. pasodintas Prezidento A. Smetonos garbei, 1933 m. – Baltijos šalių vienybei, 1939 m. – K. Petrauskui pagerbti, 2018 m. – Lietuvos šimtmečiui.

Miesto sode visais laikais įsimylėjęliai skyrė pasimatymus, dažniausiai – prie fontano. Mediniai parko suoliukai neretai būdavo išmarginami meilės eilėraščių. Ne vienas prisimena į šipulius dužusius jausmus Miesto sodo meilės kampelyje ar šokių aikštelėje.

S. Dariaus ir S. Girėno g., Alytus

GPS: 54.394178, 24.047430 (WGS)

Vidzgirio botaninio draustinio pažintinis gamtos takas

Alytaus miesto teritorijoje driekiasi 452 ha Vidzgirio miškas (1960 m. 388 ha paskelbta botaniniu draustiniu) – unikalus gamtos kampelis, lyg natūralios gamtos sala Alytaus mieste. Vidzgirio miške auga didžiausias vientisas skroblynas Lietuvoje, veši plačialapiai bei griovų ir šlaitų miškai, ažuolynai, maumedynas, didelę botaninę vertę turintys retieji augalai, gyvena saugomos varliagyvių ir vabzdžių rūšys.

2009 m. draustiniui suteiktas Europos saugomų teritorijų tinklo „Natura 2000“ statusas.

Tiems, kurie domisi gamta ir mėgsta vaikštinėti, Vidzgirio botaniniame draustinyje įrengtas gamtos ir ekologinis pažintinis takas, supažindinantis su įspūdinga Vidzgirio miško gamtos įvairove.

Pulko g., Alytus

GPS: 54.377705, 24.040220 (WGS)

Alytaus I fortas

XIX a. pab. carinė Rusija, tuo metu užgrobusi dabartinės Lietuvos teritoriją, ėmėsi stiprinti vakarines savo sienas. Alytus buvo paskelbtas III klasės tvirtove. Mieste rekonstruoti ar naujai nutiesti plentai, užtikrinę greitą ir gerą susisiekimą su aplinkiniais miestais. Geležinkelio Alytus sujungtas su Suvalkais ir Vilniumi. Pagal sudarytą keturių fortų tvirtovės planą pastatytos kareivinės, kuriose vėliau įsikūrė 4 tūkst. karių.

1887 m. pradėta statyti I fortą anuomet sudarė dvi dalys (antroji dalis neišliko). Tai geriausiai išsilaikęs fortas iki mūsų dienų, kiti buvo sunaikinti arba menkai išlikę.

Fortą sudaro trikampio plano užapvalintais kampais pylimas (aukštis 3–4 m), smaigaliu orientuotas į šiaurę. Pietų pusėje – trikampis įgilinimas. Pylimą supa negili fosa (gynybinis griovys, įgilinta kliūtis, įrengta prieš gynybos liniją).

Tai vieninteliai carinės gynybinės III klasės tvirtovės likučiai Lietuvoje (iš viso buvo pastatytos tik dvi carinės tvirtovės: I klasės Kauno ir III klasės Alytaus).

Putinų g., Alytus

GPS: 54.430666, 24.035779 (WGS)

Moterties upelio pralaida

XIX a. pab., tiesiant geležinkelį nuo Pateronių kaimo stoties iki geležinkelio tilto per Nemuną Alytuje, 1898 m. Muiželėnų miške pastatyta pralaida (dažniausiai vadinama tuneliu) Moterties upeliui. Sparninio tipo pralaida sumūryta iš tašytų akmenų. Jos ilgis 75,05 m (61,94 m po sankasa), plotis – 3,17 m. Portalai – tašytų stačiakampių akmenų. Pusapskritės arkos skliautas – geltonų molinių plytų grindys – akmeninės. Vidinis pralaidos aukštis iki skliauto viršaus skirtingas: aukštupyje aukštis yra 5,03 m, žemupyje – 7,00 m. Pralaidoje yra įrengta 10 kaskadų, kurių aukštis siekia apie 0,2 m, mažinančių srovės greitį.

Vakarinio portalo skliauto spynoje (savariniame akmenyje) iškalta data – 1897. Paskutinis

datos skaitmuo perkaltas iš 6 ar 7. Sankasos aukštis virš pralaidos viršija 20 m.

Muiželėnų miškas, Alytaus r.

GPS: 54.389136, 24.100934 (WGS)

Raižių mečetė

Pirmieji totorių naujakuriai Lietuvos žemėje apsigyveno dar XIII–XIV a. Pradėjęs valdyti Vytautas Didysis (1392–1430 m.) totorius, kaip gerus ir ištikimus karius, viliojo atvykti į Lietuvą su šeimomis, žadėdamas žemių ir privilegijų. Raižių kaimas, kuriame apsigyveno totoriai, buvo įkurtas XV a. pab. – XVI a. pr. Manoma, kad 1556 m. Raižiuose stovėjo mečetė. Šiandieninė pastatyta 1889 m. ir vienintelė Lietuvoje veikė sovietmečiu. Statybų metu į ją buvo perkeltas sudegusios Bazorų mečetės 1684 m. pagamintas minbaras (sakykla). Mečetė medinė, stačiakampio plano, liaudies architektūros formų, ant dvišlaičio stogo yra nedidelis minareto bokštelis. 2010 m. netoli mečetės, ant kalnelio, atidengtas paminklas Vytautui Didžiajam (aut. J. Jagėla). Ta pačia proga prie mečetės sumontuoti J. Naviko sukurti du saulės laikrodžiai, kurių vienas rodo vietos laiką, antrasis – Griunvaldo (Lenkija). Tai vieninteliai tokie laikrodžiai Lietuvoje.

Vytauto g. 9, Raižių k., Punios sen.,

Alytaus r., tel. +370 686 56 801

GPS: 54.479942, 24.187726 (WGS)

Memorialas „Nurimęs varpas“

Tai vienas retų paminklų, į kuriuos galima įeiti. Stovi jis Alytaus Kurorto parko skvere ir tarsi sutelkia į vieną vietą mieste išsklaidytus tautos rezistencinių kovų atminimo simbolius. Memorialas skirtas politiniams kaliniams ir tremtiniais, Dainavos apygardos partizanams, taip pat 1941 m. birželio 22–28 d. Lietuvos kariuomenės sukilėliams pagerbti. Memorialo autoriai – skulptorius S. Žirgulis ir architektas L. Adomkus.

Šiame skvere dar auga Atgimimo ąžuolas, priešais jį pastatytas medinis kryžius-koplytstulpis, Sausio 13-osios aukoms atminti.

S. Dariaus ir S. Girėno g., Alytus

GPS: 54.394115, 24.050380 (WGS)

Lietuvos partizanų „Dainavos“ apygardos štabo vadavietės bunkeris

Bunkerio maketą Punios šile atkūrė (1992 m. atstatytas, šiek tiek mažesnis už originalą) buvęs partizanas, susprogdinus bunkerį išlikęs gyvas Juozas Petraška-Patrimpas.

1947 m. enkavedistams apsupus apygardos štabo bunkerį, vadas Dominykas Jėčys-Ažuolis ir 3 partizanai žuvo, dar 4 partizanai buvo apsvaiginti granatomis ir suimti gyvi.

Punios šile, kuris priklauso Nemuno kilpų regioniniam parkui, pokario metais buvo įrengtas ne vienas partizanų bunkeris. Šiandien tai vienas iš seniausių ir gražiausių Lietuvos miškų, jame auga aukščiausia Lietuvos pušis (43 m), storasis ąžuolas (kamieno apimtis 5,50 m), natūralia aleja išsirikiavę šimtamečiai, Lietuvos kunigaikščių ir istorinių įvykių vardais pavadinti ąžuolai. Šilas – patikima saugomų augalų ir gyvūnų rūšių buveinė. Čia galima rasti skulptūrų parką „Žaltės slėnis“ – senojo pagoniško tikėjimo interpretaciją. Nemaža dalis archeologijos ir gamtos paminklų yra šilo rezervato zonoje, kurioje be leidimo ar specialistų palydos vaikščioti draudžiama.

Punios šilas, Alytaus sen., Alytaus r.

GPS: 54.516136, 24.082996 (WGP)

Balkasodžio koplyčia

Pastatyta apie 1887 m. buvusio dvaro kapinėse. Koplyčios viduje buvo altorius, langus puošė vitražai, ant sienų kabojo paveikslai, ant palangės stovėjo Švč. Mergelės Marijos statula. Grindys išklotos juodojo ir baltojo metlacho plytelėmis. Po koplyčia įrengtas laidojimo rūsys su cilindriniais skliautais. Po Antrojo pasaulinio karo pastatas buvo apleistas ir neprižiūrimas, vagiami koplyčios daiktai, niokojama, išplėsti laidojimo rūšiai. Praėjusio amžiaus septintąjį dešimtmetį taip įsidrąsinta, kad mirusiųjų kūnai žiemą buvo išmesti ant sniego. Buvusio dvaro savininko E. Dombkovskio palaikus išgelbėjo teismo medikai. Mumifikavęsi palaikai buvo perduoti Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedrai. Tai kol kas yra vienintelė žinoma mumija Alytaus krašte. Kitų mirusiųjų palaikų likimas kol kas nežinomas.

Šilelio g., Balkasodžio k., Miroslavo sen., Alytaus r.

GPS: 54.261876, 23.980010 (WGS)

PILIAKALNIAI

Alytaus karšte yra daugiau kaip 30 piliakalnių, jų skaičius metams bėgant tik didėja, nes archeologai, vykdydami ekspedicijas, kaskart atranda naujų.

Radžiūnų piliakalnis

Piliakalnis su gyvenviete stūkso Nemuno kairiajame krante, prie nuostabių Kirmijos upelio šlaitų, pačiame Vidzgirio botanikos draustinyje, kuris garsus ne tik ypatinga augalų įvairove, bet ir savo gamtiniu taku, vedančiu iki piliakalnio. Pasak padavimų, piliakalnį supylė du broliai kunigaikščiai, kad galėtų apsiginti nuo priešių.

Piliakalnis datuojamas I tūkst. vid. – II tūkst. pr. Šlaitai statūs, 30–35 m aukščio.

Neseniai greta šio piliakalnio buvo atrasti dar du piliakalniai – Radžiūnų piliakalnis ir Radžiūnų II piliakalnis.

Netoli piliakalnių yra įsikūręs nuotykių parkas „Tarzanija“.

Vidzgirio botaninis draustinis, Alytus

GPS: 54.374310, 24.005352 (WGS)

Bambininkų piliakalnis

Bambininkų piliakalnis taip pat žinomas Ažuolų Rago, Dembavaragio arba Ažuolinių vardais. Legenda pasakoja, kad ant jo palaidotas paskutinis šios apylinkės Perkūno garbintojas Demburis. Jam dar gyvam esant buvusi iškasta duobė, kurioje jį palaidojo. Čia pasibaigę jo vargai, todėl ir piliakalnį pavadinę Dembavaragiu. Spėjama, kad ant piliakalnio buvęs lietuvių aukuras.

Piliakalnis datuojamas I tūkst. vid. – II tūkst. pr. Šlaitų aukštis skirtingose piliakalnio vietose skiriasi: vienur siekia iki 5 m, kitur – 6–7 m.

Ažuolinių k., Simno sen., Alytaus r.

GPS: 54.428113, 23.603616 (WGS)

Dirmiškų piliakalnis

Piliakalnis įrengtas bevardžio upelio kairiajame krante esančioje aukštesnėje vietoje. Aikštelė ovali, pailga šiaurės pietų kryptimi su kultūriniu sluoksniu. Ji iš visų pusių apjuosta 10–24 m pločio pylimu, kurio išorinis šlaitas yra iki 7 m aukščio. Pylimas gerai išlikęs, jam tvirtinti naudoti akmenys. Šlaitai statūs, iki 6 m aukščio. Piliakalnis datuojamas I tūkst. vid. – II tūkst. pr. Nuo piliakalnio 350–450 m atstumu yra III–V a. pilkapynai. Ne vienas piliakalnio tyrinėtojas pastebėjo, jog jis greičiausiai buvo skirtas ne gynybos, o kulto reikmėms. Legenda pasakoja, kad čia gyvenęs gražus krivis.

Įsimylėjęs jis vieną vaidilutę, pasižadėjusią gyventi skaistybėje, ir ją vedęs. Tada ant jų kritusi dievų bausmė ir jie su šventove įgrimzdę į kalną. Ir dabar ten gyveną. Iškilsią kartu su šventove pasaulio pabaigoje. Žmonės jiems atminti kalną apsodino rožėmis ir vadino jas piliarožėmis.

Dirmiškų k., Miroslavo sen., Alytaus r.

GPS: 54.277292, 23.932205 (WGS)

Gerulių piliakalnis

Piliakalnį datuojamą I tūkst. vid. – II tūkst. pr., vadinamą Zamkumi, Zamkeliu, iš šiaurės, vakarų ir pietų juosia upelių slėniai. Šlaitai statūs, 8–11 m aukščio. Aikštelė ovali, apie 45 m ilgio ir 21 m pločio. Ją žiedu juosia 170 m ilgio pylimas (1–4,5 m aukščio). Aikštelėje yra

keturios duobės – tai 1916–1917 m. vokiečių kariuomenės mėgėjiškų kasinėjimų palikimas. Piliakalnio pietinėje ir pietvakarinėje papėdėje, už upelio, yra senovės gyvenvietė.

Stakliškių g., Gerulių k., Butrimonių sen., Alytaus r.

GPS: 54.531319, 24.270477 (WGS)

Kaukų ir Obelytės piliakalniai

Netoli Miroslavo, Peršėkės upelio kairiajame krante, yra Kaukų ir Obelytės piliakalnių kompleksas, kurį sudaro skirtinguose kaimuose atsidūrę du piliakalniai, papyls ir papėdės gyvenvietė. Pagrindinis Kaukų piliakalnis įrengtas Peršėkės kairiojo kranto vingyje esančioje aukštumoje. Dešiniajame krante – aukštumos kampe – įrengtas kitas piliakalnis, šiandien jau beveik sunykęs ir apaugęs medžiais, žinomas Obelytės vardu. Papilio nemaža teritorija užsodinta sodu ir apstatyta sodybos pastatais. Manoma, kad čia žmonių gyventa dar I tūkst. p. m. e. pab. Aplink šiuos piliakalnius žmonės rasdavo akmeninių kirvukų ir tikėjo stebuklingu jų poveikiu, kad šie turį gydančių galių ir saugą nuo mirties.

Kaukų ir Obelytės piliakalnių kompleksas gyvavo nuo I tūkst. pr. iki XI a., kai buvo sunaikintas greičiausiai per Kijevo Rusios kunigaikščių karinį žygį prieš jotvingių gentis. Kaukų piliakalnį supa papėdės gyvenvietė.

Kaukų I k., Miroslavo sen., Alytaus r.

GPS: 54.352256, 23.784295 (WGS)

Papėčių piliakalnis

Tarp Obelijos ir Metelio ežerų yra Papėčių piliakalnis – tai pailga 7–10 m aukščio kalva, datuojama I tūkst., nuo kurios atsiveria vaizdas į didžiuosius Dzūkijos ežerus: Obeliją, Metelį ir Dusią. Senoliai pasakoja, jog piliakalnio rytiniame šlaite buvo išlindęs grandinės galas. Vieną dieną susirinko žmonės ir ją ėmė traukti. Grandinė trūko, galas įlindo į piliakalnio vidų. Kas vėliau bandė tą grandinę ištraukti, tas būdavo įtraukiamas į kalno požemius. Manoma, jog požemyje yra nugrimzdusi bažnyčia.

Papėčių k., Miroslovo sen., Alytaus r.

GPS: 54.314143, 23.797019 (WGS)

Pivašiūnų piliakalnis

Greta Pivašiūnų prigludęs Pivašiūnų piliakalnis, pasak legendų, priklausęs Pilėnų kunigaikščio Margirio sūnui. Pasakojama, kad ant šio piliakalnio senovėje buvusi šventykla. Dar sakoma, kad jis nebuvo toks aukštas. Kai žmonės eidavo melstis, kartu nešdavo ir kepurę žemių. Melsdamiesi bei kepurėmis nešdami žemes pamažu ir supylė piliakalnį. Datuojamas I tūkst. Geriausiai piliakalnio forma išryškėja juo grožintis nuo bažnyčios šventoriaus.

Pivašiūnai, Alytaus r.

GPS: 54.460885, 24.366999 (WGS)

Poteronių piliakalnis

Poteronių piliakalnis dažnai vadinamas Milžinių kalnu. Legenda pasakoja, kad ant piliakalnio stovėjo pilis, kurios kunigaikštis perėjęs į priešų pusę. Jo sūnus sušaukė burtininkus ir prakeikė savo tėvą. Duktė, pamačiusi grįžtantį atgailaujantį tėvą, parodė jį savo broliui. Šis, įpykęs, kad nepavyko užkeikti tėvo, nužudė burtininkus ir krivius. Dievai pilį su sūnumi nugramzdino į kalną, o tėvas išėjo kovoti su priešais ir žuvo, mergaitė ilgai meldėsi. Nuo jos maldų (poterių) ši vieta ir gavo Poteronių vardą. Kalbama, kad vidurnaktį piliakalnio viršūnėje pasirodydavo baltais drabužiais vilkinti vaidilutė, kūrendavo ugnį, verkėdavo ir aimanuodavo. Gaidžiams pragydus – pranykdavo.

Piliakalnis datuojamas I tūkst. – II tūkst. pr. Šlaitai statūs, 10–14 m aukščio.

Poteronių k., Alovės sen., Alytaus r.

GPS: 54.358671, 24.148968 (WGS)

Rumbonių piliakalnis

Anot padavimų, Rumbonių vardas kilęs nuo senovėje šiame piliakalnyje stovėjusių puikių karalių rūmų su aukštu bokštu (bone). Legenda porina, kad ant Rumbonių piliakalnio stovėjusios pilies rūsiuose ėjo paslaptingi požeminiai urvai net po Nemunu. Jie vingiavo keletą kilometrų ir jungėsi su Punios pilimi. Ir Punios pilies kryžiuočiai nebūtų įveikę, jei nebūtų suradę šių požeminių kelių, kuriais Margirio karžygiai atsigabendavo sau maisto ir ginklų iš Rumbonių pilies. Tačiau atsirado išdavikas, susigundęs siūlomais turtais, ir parodė priešams paslaptinius požemius. Jais kryžiuočiai įsiveržė į Punios tvirtovę.

Piliakalnis datuojamas I tūkst. – II tūkst. pr. Šlaitai statūs, 12–30 m aukščio.

Rumbonių k., Alytaus sen., Alytaus r.

GPS: 54.472581, 24.051735 (WGS)

Žilvies piliakalnis

Pupasodžio kaime, beržų apsuptyje, pasislėpęs Žilvies piliakalnis, vadinamas Pupasodžio. Manoma, kad piliakalnis buvo gerai įtvirtintas ir įėjo į lietuvių Nemuno gynybinę sistemą. Legenda pasakoja, kad dėl bailumo buvo užkeikta septyniasdešimt čia tvirtovėje buvusių kareivių, kurie Švento Jono naktį išeina ant kalno zuikiais pasivertę. Medžiotojai giriiasi šovę į tuos zuikius, bet jų kulka neimanti.

Piliakalnis datuojamas I tūkst. vid. – II tūkst. pr. Šlaitai statūs, 7–12 m aukščio.

Pupasodžio k., Miroslovo sen., Alytaus r.

GPS: 54.297792, 23.953746 (WGS)

BAŽNYČIOS

Bažnyčios mieste ir rajone būna atidarytos mišnių metu, kitu laiku dėl apsilankymo reikia tartis atskirai.

Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia

Pivašiūnai istoriniuose šaltiniuose žinomi nuo 1639 m., kai buvo atiduoti Senujų Trakų benediktinų vienuolynui. Po devynerių metų buvo pastatyta bažnyčia, kuri 1766 m. sudegė. Vėliau ji buvo atstatyta, tačiau ilgai imta minėti, kad dėl žmonių saugumo netinkama melstis. 1825 m. pastatyta šiandieninė Švenčiausios Mergelės Marijos Ėmimo į dangų medinė bažnyčia. Didžiajame altoriuje yra stebuklingas Dievo Motinos paveikslas. Istorija byloja, kad sudegus pirmosioms dviem bažnyčioms išliko tik paveikslas. Padavimas pasakoja, jog jis atvežtas iš Turkijos ir yra nepaprastas, šventas ir turintis gydomųjų galių. Pivašiūnų Dievo Motinos paveikslas savo amžiumi, tapyba ir stebuklinga gydomąja galia prilygsta Aušros Vartų Madonai. Stebuklingas Pivašiūnų bažnyčios Dievo Motinos paveikslas sutraukia tūkstančius maldininkų. 1988 m. rugpjūčio 14 d. Jo Ekscelencija kardinolas Vincentas Sladkevičius paveikslą vainikavo popiežiaus Jono Pauliaus II dovanota karūna ir suteikė Nuliūdusiųjų Paguodos titulą. Bažnyčios viduje yra retai kur Lietuvoje aptinkamas

apeinamas altorius. Išpūdinga interjero dalis – 15 medinių baltai dažytų skulptūrų su paauskavimais. Pivašiūnai nuo seno garsūs Žolinės atleidais, kurie čia vyksta visą savaitę. Tomis dienomis šią vietą aplanko tūkstančiai maldininkų iš visos Lietuvos ir užsienio.

Pivašiūnų bažnyčia yra įtraukta į popiežiaus Jono Pauliaus II piligrimų kelią Lietuvoje.

Trakų g. 6, Pivašiūnai, Alytaus r.,
tel. +370 699 12 696, www.pivasiunai.lt

GPS: 54.460791, 24.372739 (WGS)

Punios Šv. Apaštalo Jokūbo bažnyčia

Bažnyčia pastatyta 1863 m., vietoj prieš šešerius metus sudegusios senosios. Jos architektūra – baroko ir klasicizmo junginys. Pirmoji bažnyčia Punioje pastatyta 1425 m., manoma, kur dabar stovi bokšto formos mūrinė koplytėlė, skirta 1831 m. sukilimo dalyviams atminti. Pasakojama, kad tuokart bažnyčią statyti paliepęs Vytautas Didysis, todėl jo atminimas gerbiamas iki šių dienų – bažnyčioje kabo kunigaikščio portretas.

Punios Šv. Apaštalo Jokūbo bažnyčia įtraukta į Šv. Jokūbo kelią Lietuvoje.

Kauno g. 1, Punia, Alytaus r.,
tel. +370 315 68 680

GPS: 54.512021, 24.095688 (WGS)

Rumbonių Švč. Trejybės bažnyčia

1795 m. pastatyta nedidelė medinė bažnytėlė yra liaudies architektūros formų, turi klasicizmo elementų, bebokštę, stačiakampio plano, halinę, su šešių kolonų portiku. Ne vienas pastebi, jog ji tarsi nedidukė medinė Vilniaus arkikatedros kopija.

Rumbonių kaimo kapinėse, esančiose šalia bažnyčios, galima apžiūrėti dailės paminklų paskelbtą grafaitės Juzefos Korevaitės kapo balto marmuro antkapinį paminklą. Iki mūsų dienų išliko žinių, kad šį paminklą sukūrė žymus Varšuvos skulptorius Pijus Velionskis, žiūrėdamas į Juzefos, mirusios 1908 m., išlikusią nuotrauką.

Nemuno g. 55, Rumbonių k., Alytaus sen.,
Alytaus r., tel. +370 315 25 552

GPS: 54.466291, 24.054345 (WGS)

Simno Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia

Pastatyta 1520 m. XIX a. Simne lankėsi ne vienas užsienio renesanso tyrinėtojas, kad galėtų pamatyti ir pasigerėti šiuo architektūros perliuku. Tai seniausias statinys Užnemunėje ir vienintelė bazilikinė kryžminio plano renesansinė bažnyčia Lietuvoje. XX a. pr. viename laikraštyje ji buvo apibūdinta kaip „panaši į tvirtovę, storų ir aukštų sienų bažnyčia.“ Joje gausu meninę vertę turinčių sakralinės dailės kūrinių. Bažnyčioje yra Švč. Marijos Rožinės

altorius, kuriame kabo Švč. Mergelės Marijos paveikslas. Jį aplankę sekmadienį prieš Šv. Joną arba bet kurią iš 7 dienų po šio sekmadienio gali gauti visus atlaidus, o kitomis dienomis – užsistarnauti 300 dienų atleidų. Altorius 1928 m. buvo privilegijuotas Vilkaišio vyskupo.

Bažnyčia 1655 m. buvo smarkiai nuniokota Rusijos kariuomenės. Ne ką gražiau pasielgė ir prancūzų kariai 1812 m. Pradžioje bažnyčioje įkūrė ligoninę, o atsitraukdami išdaužė langus, sulaužė suolus, apgadino vargonus. Bažnyčią ne kartą niokojo gaisrai. Todėl pastatas keletą kartų buvo kapitaliai remontuojamas. 1911 m. sumontuoti garsaus lietuvių meistro J. Garalevičiaus pagaminti vargonai. 1972 m., šioje bažnyčioje tarnaujant kardinolui S. Tamkevičiui, Simne pogrindžio sąlygomis buvo pradėta leisti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“.

Kreivoji g. 2, Simnas, Alytaus r.,
tel. +370 612 60 260

GPS: 54.383633, 23.645463 (WGS)

Daugų Dievo Apvaizdos bažnyčia

Pirmoji medinė Daugų Šv. Marijos bažnyčia buvo pastatyta apie 1393 m., Vytauto Didžiojo rūpesčiu.

1858–1862 m. pagal architekto T. Tiškeio projektą pastatyta dabartinė mūrinė Daugų Dievo Apvaizdos bažnyčia, kuriai būdingi modifikuoti gotikos, klasicizmo ir baroko

stiliaus bruožai, joje yra vertingų meno kūrinių. Bažnyčia bebokštė (nors projekte bokštai buvo numatyti, tačiau nepastatyti), todėl šalia pastatyta varpinė. Šventoriaus tvora akmenų mūro, su klasicistiniais vartais. 1914–1928 m. bažnyčios klebonu buvo Vasario 16-osios akto signataras Vladas Mironas.

Maironio g. 6, Daugai,
Alytaus r., tel. +370 687 19 717
GPS: 54.359933, 24.344216
(WGS)

Alytaus krašte taip pat galima aplankyti šias bažnyčias:

- **Alytaus Šv. Liudviko bažnyčia** (pastatyta 1818 m., Panemuninkėlių g. 7, Alytus, tel. + 370 682 68 176, GPS: 54.404577, 24.057877 (WGS))
- **Alytaus Šv. Angelų Sargų bažnyčia** (pastatyta 1830 m., Savanorių g. 5, Alytus, tel. +370 315 52 238, GPS: 54.399019, 24.050574 (WGS))
- **Alytaus Šv. Kazimiero bažnyčia** (pastatyta XX a. pr. kaip cerkvė, vėliau – Jgulos bažnyčia, sovietmečiu buvo sandėlis, klubas, Atgimimo laiku grąžinta tikintiesiems, Varėnos g. 24A, Alytus, tel. +370 315 51 019, GPS: 54.383720, 24.054940 (WGS))
- **Alytaus Šv. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos bažnyčia** (konsekrutuota 2001 m., Jurgiškų g. 4, Alytus, tel. +370 315 25 552, GPS: 54.399868, 24.010630 (WGS))
- **Alovės Šv. Trejybės bažnyčia** (pastatyta 1802 m., Alovės g. 28, Alovės k., Alovės sen., Alytaus r., tel. +370 315 43 234, GPS: 54.349889, 24.171938 (WGS))
- **Butrimonių Išganytojo bažnyčia** (pastatyta 1926 m., Margirio g. 22, Butrimonys, Alytaus r., tel. + 370 611 54 406, GPS: 54.502185, 24.246847 (WGS))

- **Krokialaukio Kristaus Atsimainymo bažnyčia** (pastatyta 1872 m., Žuvinto g. 8, Krokialaukis, Alytaus r., tel. +370 315 68 244, GPS: 54.435124, 23.764460 (WGS))
- **Miroslavo Švč. Trejybės bažnyčia** (pastatyta 1929 m., Vienuolyno g. 2A, Miroslavas, Alytaus r., tel. +370 687 56 093, www.miroslavoparapija.lt, GPS: 54.331685, 23.895263 (WGS))
- **Nemunaičio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia** (pastatyta 1904 m., Nemuno g. 25, Nemunaitis, Alytaus r., tel. +370 682 68 176, GPS: 54.302194, 24.019245 (WGS))
- **Ryliškių Šv. Monikos bažnyčia** (pastatyta 1993 m., Bažnyčios g. 5A, Ryliškiai, Raitininkų sen., Alytaus r., tel. +370 315 43 234, GPS: 54.217211, 24.012634 (WGS))
- **Santaikos Kristaus Karaliaus bažnyčia** (pastatyta 1929 m., Santaikos g. 19, Santaikos k., Krokialaukio sen., Alytaus r., tel. +370 315 47 139, GPS: 54.385357, 23.805409 (WGS))
- **Ūdrijos Švč. Jėzaus Širdies bažnyčia** (pastatyta 1924 m., Birutės g. 8, Ūdrijos k., Krokialaukio sen., Alytaus r., tel. +370 315 52 238, GPS: 54.439027, 23.877799 (WGS))

DZŪKIŠKI SKANUMYNAI

Alytaus kraštas garsėja ne tik savo didinga praeitimi, bet ir dzūkiškais patiekalais.

Bulvinės bandos Punioje

Punios Panemunės dzūkų pirkioje, kurioje atkurta XIX a. pab. dzūkų gyvenimo aplinka, galėsite išbandyti autentišką dzūkiškų bulvinių bandų, grikinės babkos, razavų blynų kepimą bei susipažinti su advento ir gavėnios pasninkiniais valgiais ir papročiais. Bandos kepamos iš tarkuotų bulvių: tarkis dedamas ant džiovintų kopūstų lapų ir šaunamas į duonkepį. Valgomos su „daryciniu“, kuris gaminamas iš naminės varškės ir grietinės. Ruginių miltų razaviams blynams pirkios svečiai patys susimala senovinėmis gironomis.

Kauno g. 3, Punia, Alytaus r.,
tel. +370 611 45 791

GPS: 54.512501, 24.096967 (WGS)

Dzūkiški valgiai ir amatai Pivašiunuose

Pivašiūnų amatų centre svečiui bus suteikta galimybė pačiam suformuoti ir ką tik iškūrentoje duonkepėje išsikepti savo ruginės duonos kepalėlį, sumušti sviestą dzūkiška „buikele“ ir čia pat jo paskanauti. Norintiems pajusti dzūkišką skonį bus pasiūlyta išsikepti ir paragauti bulvinių dzūkiškų bandų, grikinų babkų, pyragų, pyragėlių, kūchiukų.

Senujų amatų mylėtojai taip pat neliks nuskrusta. Jie galės pasimokyti medžio drožybos, puodžiaus amato, velti veltinius, pinti įvairius dirbinius iš vytelių arba dzūkiškus kausikus (pintines), lieti žvakes, megzti raštuotas vilnones kojines ir pirštines.

Suvenyrų parduotuvėlėje net inoringiausias suras sau mielą rankų darbo daiktą.

Trakų g. 33, Pivašiūnų k., Pivašiūnų sen.,
Alytaus r., tel. +370 692 11 229

GPS: 54.460698, 24.374571 (WGS)

„Dzūkijos dvaro“ vaisės

Greta nuotykių parko „Tarzanija“ įsikūrusio „Dzūkijos dvaro“ lankytojai kviečiami ne tik skaniai pavalgyti, bet ir edukaciniuose užsiėmimuose išmokyti kepti dzūkišką bulvinę bandą, gaminti kūchiukus, kibinus.

Tarzanijos g. 1, Radžiūnų k., Alytaus sen.,
Alytaus r., tel. +370 647 77 506,

www.dzukijosdvaras.lt

Duonos kelias Alovėje

Alovės amatų kiemelyje bendruomenės visuomeninė organizacija „Susiedai“ besidomintiems Dzūkijos krašto praeitimi siūlo teatralizuotą mokomąją pažintinę programą „Duonos kelias iki stalo“. Ji vyksta autentiškai atkurtoje XIX a. šio krašto valstiečio pirkios aplinkoje. Dalyviai patys susiformuoja užminytos duonos kepalėlius, išsikepa ir išsineša savo duonelę.

Šiame amatų kiemelyje puoselėjamos ne tik duonos kepimo tradicijos, čia galima išmokyti kepti ir džūkiškas bulvines bandas, pinti iš vytelių, drožti iš medžio, iš vilnos velti veltinius ir lieti žvakes iš bičių vaško.

Mokyklos g. 5, Alovės k., Alovės sen.,
Alytaus r., tel. +370 678 34 109

GPS: 54.350525, 24.170315 (WGS)

Grikinės babkos Dauguose

Didžiulio ežero apsupto Daugų miesto bendruomenės visuomeninės organizacijos „Daugų kraštas“ amatų kiemelyje mokoma grikinės babkos kepimo ir pynimo iš vytelių paslapčių.

Pergalės g. 2, Daugai, Alytaus r.,
tel. +370 682 51 780

GPS: 54.361225, 24.347131 (WGS)

Močiutės pyragas Kančėnuose

Kančėnų kaimo bendruomenės „Dėmesio centras“ edukaciniuose užsiėmimuose kepamas bulvių plokštainis, močiutės pyragas, raugiama kmylių gira, natūraliomis, ekologiškomis medžiagomis mokoma marginti velykinius margučius, veliami įvairūs gaminiai iš vilnos ir atskleidžiamos keramikos paslaptys.

Mokyklos g. 6, Kančėnų k., Daugų sen.,
Alytaus r., tel. +370 698 40 768

GPS: 54.391163, 24.375135 (WGS)

Gintarinė uoga – šaltalankis – ne tik maistas, bet ir vaistas!

Ekologiškame šaltalankių ūkyje „Gintarinė uoga“ rengiamos edukacinės programos, kurių

metu pasakojama, kuo šaltalankių uogos panašios į gintaro gabalėlius kaip su šaltalankiais atjauninti organizmą, stiprinti imunitetą ir išgydyti rimtus susirgimus. Užsiėmimų metu galima ne tik paragauti, bet ir įsigyti sveikos, ekologiškos produkcijos: saldinių-guminukų, pyragų, keksiukų, giros, sulčių, uogienės, arbatos.

Domantonių g. 17, Venciūnų k., Alovės sen.,
Alytaus r., tel. +370 626 44 522,
<http://gintarineuoga.lt>

GPS: 54.384534, 24.130660 (WGS)

Nuo grikių sėjos iki grikinės babkos

Alytaus kraštotyros muziejuje galima išmokyti kepti grikinę babką, sužinoti grikių auginimo ir vaistingųjų savybių paslapčių. Nederlinguose Dzūkijos smėlynuose auginami gričiai nuo seno buvo Pietų Lietuvos gyventojų maistas ir vaistas.

Teatralizuota edukacinė programa „Į darbą neskubėdamas, į karčemą pasibėgėdamas“, vykstančia karčiame, pristatoma karčiame istorija, bendravimo subtilybės, pramogos, valgiai. Viena jų – „kugelis“, šventinis žydų patiekalas, kuriuo vaišinami edukacinės programos dalyviai.

Savanorių g. 6, Alytus, tel. +370 607 81 825,
www.alytausmuziejus.lt

GPS: 54.397765, 24.050511 (WGS)

Kilmingi burbuliukai

Pažintinėje programoje po AB „Alita“ sužinosite, kaip gimsta putojantys vynai bei stiprieji gėrimai, turėsite unikalią galimybę pamatyti skirtingus gamybos procesus, sužinosite apie putojančių vynu gamybai naudojamų vynuogių kilmę. Gėrimų degustacijos metu susipažinsite su kiekvieno degustuojamo gėrimo istorija, kilme, gamybos technologija ir vartojimo tradicijomis.

Miškininkų g. 17, Alytus,
tel. +370 682 68 967, www.alita.lt

AKTYVIEMS

Baseinas, kuriame treniravosi olimpinė čempionė Rūta Meilutytė

Alytaus sporto ir rekreacijos centras – vienintelis Lietuvoje daugiaviečių pramogų ir sporto kompleksas, kuriame po vienu stogu telpa ir sporto salių kompleksas, ir 50 m ilgio aštuonių takelių tarptautinius ir olimpinius reikalavimus atitinkantis baseinas. Čia rengiamos įvairios tarptautinės plaukimo, penkikovės, vandensvydžio varžybos, treniruojasi ne tik Alytaus, bet ir kitų šalių sportininkai, lankosi miesto gyventojai ir svečiai. Šalia baseino įrengtas modernus pirčių kompleksas. Kurį laiką šiame baseine treniravosi Lietuvos olimpinė čempionė Rūta Meilutytė. Greta yra sporto arena, kurioje telpa per 5 tūkst. žiūrovų. Sporto ir rekreacijos centrui taip pat priklauso miesto stadionas su atnaujinta futbolo aikštės danga ir lengvosios atletikos takeliais bei modernūs teniso kortai.

Naujoji g. 52, Alytus, tel. +370 315 37 622,
<http://baseinas.asrc.lt>

GPS: 54.404242, 24.022132 (WGS)

Nuotykių parkas „Tarzanija“

Parke, įsikūrusiame vaizdingame Nemuno krante, galima pramogauti 7 įvairaus sunkumo trasose, įrengtose medžiuose, pajusti laisvą kritimą Mirties skardyje, pasileisti lynu per Nemuną arba bandyti aplenkti vėją pašėlu-

siuose kalneliuose, plaustu plaukiant Nemune. Parko pasididžiavimas ir išskirtinumas – „Drift kartai“. Vieninteliai Rytų Europoje šoninio slydimo Go kartingai. Parke rengiamos įvairios edukacijos. Galima jodinėti žirgais ir poniais, rengti su jais fotosesijas. Yra tiras, mobili pirtis, picerija, pavėsinės, pobuvių ir konferencijų salė. Greta parko esančiame „Dzūkijos dvare“ galima net tik pasivaikinti dzūkiškais patiekalais, bet ir apsistoti nakvynės. Iš anksto susitarus galima nakvoti ir savyse palapinėse.

Radžiūnų g. 33, Radžiūnų k., Alytaus sen.,
Alytaus r., tel. +370 671 80 500,
www.tarzanija.lt, www.dzukijosdvaras.lt

GPS: 54.367108, 24.009045 (WGS)

Vandens batutų parkas Dauguose

Įsikūręs jis nuostabiame Didžiulio (Daugų) ežere, Daugų saloje. Ekologiška ir švari aplinka leis ne tik išbandyti jėgas ant batutų, bet ir ramiai poilsiauti (galima apsistoti Daugų salos poilsiavietėje). Čia yra paplūdimio tinklinio, krepšinio, futbolo aikštelės. Galėsite plaukioti vandens dviračiais, baidarėmis, pramogauti su vandens slidėmis ar kateriais. Jūsų paslaugoms – paplūdimio baras, karšti užkandžiai. Tai tikrai unikali vieta poilsiauti ir leisti laiką su šeima.

Maironio g. 119, Salos k., Daugų sen.,
Alytaus r., tel. +370 687 39 416,
www.daugusala.lt

GPS: 54.346069, 24.386573 (WGS)

Vandenlenčių parkas „Vivi Wake“

Alytaus Kurorto parke, Didžiajame Dailidės ežere, Alytaus paplūdimyje, įsikūręs „Vivi Wake“ parkas kviečia vandenlentėmis išbandyti ežero bangas. Pirmas plaukimas – nemokamas!

Didysis Dailidės ežeras, Alytus,
tel. +370 612 39979, www.viviwake.com

GPS: 54.387556, 24.068394 (WGS)

Laisvalaikio zona Alytaus Jaunimo parke

Jaunimo parkas įkurtas 1982 m. Po poros metų grupė skulptorių jame sukūrė pirmąją Lietuvoje aštuonių metalo plastikos skulptūrų kompoziciją, savo ryškiais spalvomis suteikiančią parkui savitą veidą. Prabėgus geram dešimtmėčiui ši skulptūrų ansamblį papildė dar dvi užsienio autorių dovanotos skulptūros. Šiandien Jaunimo parką puošia išpuoselėti gėlynai, jis pritaikytas renginiams ir ramiam poilsui: įrengtos vaikų žaidimų, šachmatų, sporto, riedlenčių, parkūro aikštelės, pažymėti dviračių takai, įrengtos dvi dviračių kalnelių trasos, grilio zona.

Parko g., Alytus

GPS: 54.404933, 24.027689 (WGS)

ALYTAUS MIESTAS

Rašytiniuose šaltiniuose Alytus pirmą kartą paminėtas 1377 m. Manoma, kad Alytaus vardas kilęs iš piliakalnio papėdėje tekančio upelio pavadinimo Alytupis. 1581 m. birželio 15 d. Alytui buvo suteikta Magdeburgo (savivaldos) teisė ir herbas – balta rožė raudoname fone. Todėl šiandien Alytus dar vadinamas baltosios rožės miestu. XIX a. Alytus paskelbtas III klasės tvirtove: pastatytos trejos kareivinės, trys tiltai, supilti fortai, nutiesti plentai. Per Pirmąjį pasaulinį karą Alytus tapo apskrities centru. Po Nepriklausomybės kovų (1918–1920 m.) Alytus buvo didžiausias apskrities miestas, regiono kultūros ir švietimo centras. Jam buvo suteiktas kurorto statusas, kurį vėliau pakeitė pramonės centro pavadinimas. Tačiau ir šiandien Alytus patrauklus turistams, kurie pažinti su miestu dažniausiai pradeda Rotušės aikštėje. Tai pagrindinė miesto aikštė, kurioje tarpukariu šurmuliudavo turgus.

SENIEJI MIESTO PASTATAI

Šv. Liudviko bažnyčia

Pirmą kartą bažnyčia pastatyta 1524 m. Jai sudegus, 1818 m. iškilo mūriniai klasicizmo stiliaus maldos namai. Tai vienas seniausių Alytaus pastatų. Bažnyčios varpinėje skamba garsiausio Lietuvos liejimo meistro Jono Delamarso 1669 m. nulietas varpas. Beje, šio meistro išlietas varpas Vilniaus Katedros varpinėje praneša miestiečiams valandas. Legenda byloja, kad J. Delamarsas liedamas varpus visuomet įdėdavo savo mylimosios plauką, todėl jų skambesys toks ypatingas.

Šv. Liudviko bažnyčia įtraukta į Šv. Jokūbo kelią Lietuvoje.

Dėl apsilankymo bažnyčioje ne Mišių metu reikia tartis iš anksto.

Panemuninkėlių g. 7, Alytus,
tel. + 370 682 68 176

GPS: 54.404577, 24.057877 (WGS)

Archeologijos muziejus

Muziejus įkurtas XVI a. skliautuotuose rūsiuose. Čia pristatoma Pietų Lietuva akmens amžiuje, jotvingių genties palikimas Alytaus regione. Galima susipažinti su Alytaus miesto kūrimosi pradžia bei pamatyti kasinėjimų metu rastus archeologinius radinius. Netoli muziejaus yra Pirmojo Alytaus istorinė aikštė, susiformavusi dar XV a. Stepono Batoro Alytui suteiktoje savivaldos privilegijoje (XVI a.) nurodyta šioje aikštėje miestelėnams pasistatyti rotušę.

Jiezno g. 2, Alytus, tel.: +370 607 81 776,
+370 315 51 990, www.alytausmuziejus.lt

GPS: 54.403262, 24.065897 (WGS)

Alytaus Šv. Angelų Sargų bažnyčia

Bažnyčia pastatyta 1830 m. vietoje dar XVII a. čia stovėjusios Šv. Onos koplytėlės. Dabartinis bažnyčios interjeras neobarokinis, todėl spalvingas ir puošnus, yra meninė vertė turinčių sakralinių vertybių. Šalia bažnyčios esančiose kapinėse ilsisi 114 savanorių, žuvusių kovose už Lietuvos nepriklausomybę. Tarp jų ir Antanas Juozapavičius, pirmasis karininkas, kritęs nuo bolševikų kulkos 1919 m. vasario 13 d. ant tilto Alytuje.

Dėl apsilankymo bažnyčioje ne Mišių metu reikia tartis iš anksto.

Savanorių g. 5, Alytus, tel. +370 315 52 238

GPS: 54.399019, 24.050574 (WGS)

Alytaus sinagoga

Manoma, kad medinė sinagoga čia buvo pastatyta 1856 m. XIX a. pab. jos vietoje iškilo mūrinė. XX a. pr. Alytų niokojo dideli gaisrai. Dabartinė sinagoga pastatyta 1911 m. Šalia jos tais pačiais metais pastatytas rabino namas. Per Antrąjį pasaulinį karą sinagoga nebuvo su sprogdinta, bet dėl netinkamos eksploatacijos stipriai nukentėjo sovietmečiu. 2016–2019 m. sinagoga buvo tvarkoma, restauruota sienų tapyba, pastatas pritaikytas visuomenės reikmėms.

Kauno g. 9, Alytus

GPS: 54.401036, 24.048025 (WGS)

Tarpukario Alytaus žydų gyvenimo liudininkės yra ir senosios kapinės:

Alytaus miesto žydų senosios kapinės

Kapinėse yra keli šimtai žydų kapaviečių, dauguma jų be išlikusių maceivų. Manoma, kad laidoti šiose kapinėse pradėta nuo žydų įsikūrimo mieste XVIII a. iki 1941 m. Seniausias antkapis datuojamas 1755 m.

Medžiojų g., Alytus

GPS: 54.408785, 24.071360 (WGS)

Alytaus žydų senųjų kapinių dalis

Šios Alytaus žydų kapinės buvo dabartinės Smėlio gatvės teritorijoje. Šiuo metu ant jų stovi įvairūs statiniai. Kapinės visiškai sunaikintos. Manoma, kad laidoti jose pradėta nuo XIX a. I p. Seniausias antkapis datuotas 1852 m.

Smėlio g., Alytus

GPS: 54.398887, 24.043707 (WGS)

Namas su liūtukais

Šis gyvenamasis namas taip vadinamas todėl, kad laiptus į pastatą puošia liūtukų figūros. Namas pastatytas 1911 m. Tarpukariu šiame name gyveno vienas žymesnių Alytaus visuomenės veikėjų, advokatas Mendelis Bokšickis, čia gimė jo sūnus Saadia Bahatas, žinomas Izraelio menininkas. Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, M. Bokšickis su šeima pateko į Vilniaus getą. Dukrą Lilę išgelbėjo lietuviai, pavyko išsigelbėti ir sūnui. 1944–1953 m. šiame

name buvo kalinami ir kankinami kovotojai už Lietuvos laisvę.

Prie namo yra keturi Atminimo akmenys (šaligatviuose ar gatvių grindiniuose įmontuotos atminimo lentelės nacionalsocializmo aukoms įamžinti), skirti Mendeliui Bokšickiui, Šeinai Bokšickienei, Saadiai Bahatui (Bokšickiui) ir Lilijai Winterfeld (Bokšickaitei).

Vilniaus g. 27, Alytus

GPS: 54.399798, 24.048433 (WGS)

Atminimo akmenys Alytuje taip pat skirti:

Verslininkui, visuomenės veikėjui Šmueliui Beiralui

Pulko g. 1, Alytus

GPS: 54.397642, 24.046546 (WGS)

Mokytojui Hiršui Kalmanavičiui

Užuolankos g. 30, Alytus

GPS: 54.398337, 24.045601 (WGS)

Zimavičienės mūras

Vienas žymiausių tarpukario Alytaus namų – Zimavičienės mūras. Tai pirmasis trijų aukštų namas tarpukario Alytuje, pastatytas 1932 m.

Įpusėjus statyboms mirė Kostas Zimavičius. Tolesniais statybų reikalais rūpinosi Adelė Zimavičienė. Baigtą namą alytiškiai praminė Zimavičienės mūru. Po metų visiškai įrengto namo patalpas savininkė išnuomojo krautuvėms ir draugijoms. Bet atmetė miesto pasiūlymą viename aukšte įkurti modernų viešbutį. Per Antrąjį pasaulinį karą po vokiečių bombardavimų pastatas atsitiktinai liko nesugriautas.

Vilniaus g. 10, Alytus

GPS: 54.398586, 24.047652 (WGS)

Šaulių namai

1938 m. baigti statyti modernūs, erdvūs Antano Juozapavičiaus – pirmojo karininko, žuvusio nepriklausomybės kovose, – vardo šaulių namai vadinti kurhauzu (tuo metu Alytus turėjo miesto kurorto statusą). Pirmame aukšte buvo įrengta didelė salė su scena, vestibulius, valgykla bei veranda. Čia įsikūrusiame restorane vakarais grojo džiazas. Tai buvo vienas iš geriausių ir prabangiausių miesto restoranų. Ir jeigu kavalierius į jį pakviesdavo panelę, tai reiškė, jog pakvips ne tik prabangiais patiekalais, bet ir vestuvėmis. Antrame aukšte buvo įsikūręs šaulių klubas, A. Juozapavičiui skirtas muziejus, rūsyje – mankštos salė. Sovietmečiu čia veikė kultūros namai. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, pastatas grąžintas Alytaus šaulių rinktinei.

S. Dariaus ir S. Girėno g. 10, Alytus

GPS: 54.398586, 24.047652 (WGS)

Žalioji gimnazija

Pirmoji gimnazija Alytuje buvo įkurta 1919 m., tačiau tuomet dar neturėjo savo pastato. 1925 m. gimnazistai atvėrė gimnazijos duris – rangovai iš Kauno, laimėję skelbtą statybų konkursą, pastatė ją iš buvusių carinių kareivinių. Šiandien čia įsikūrusi dailių amatų mokykla. Mokykloje rengiami edukaciniai užsiėmimai, veikia mokinių darbų parduotuvėlė.

S. Dariaus ir S. Girėno g. 27, Alytus

GPS: 54.392691, 24.050091 (WGS)

PARKAI

Alytus – vienas iš žaliausių miestų Lietuvoje. Daugiau kaip 30 % jo teritorijos užima žalieji plotai: parkai, skverai, gėlynai, miesto teritorijoje plyti Vidzgirio botaninis draustinis.

Senamiesčio skveras

Senamiesčio skverą juosia Bažnyčios ir Alyvų Tako gatvės. Prieš Antrąjį pasaulinį karą čia buvę gyvenamieji, prekybininkų ir amatininkų namai subombarduoti per pirmą vokiečių lėktuvų antskrydį. Po karo vietoj sugriautų namų buvo suformuota aikštė. Po 2012 m. rekonstrukcijos skvere įrengtas margaspalvis fontanas, kurį papuošė rašytojo J. Kunčino eilės. Pavasariais įvairaus amžiaus poros ilsisi skvere

ant suoliukų ir grožisi čia pražydusiomis sakuromis. Juk jos simbolizuoja meilę, trumpalaikį jaunystės grožį, naujo šeimos nario atsiradimą ir artėjantį pavasarį, nes tai vienas iš pirmųjų medžių, pražystančių kiekvienais metais.

Bažnyčios g./Alyvų Tako g., Alytus
GPS: 54.399150, 24.048954 (WGS)

Sakurų alėja

2016 m. Alytuje oficialiai buvo atidaryta sakurų alėja. Nuo tada kasmet Alytaus įmonės miestui dovanoja sakurų medelių.

Žalioji g., Alytus

GPS: 54.399025, 24.043503 (WGS)

Kurorto parkas

Kurorto parkas įkurtas 1930 m. natūraliame pušyne. Pasivaikščiojimo takais galima pasiekti Nemuno senvagėje susiformavusius Didįjį ir Mažąjį Dailidės ežerus. Čia įrengti paplūdimiai, mediniai lieptai, dviračių takai, pavėsinės su laužavietėmis, treniruoklių aikštelės ir poilsio zonos.

J. Basanavičiaus g., Alytus

GPS: 54.394178, 24.050413 (WGS)

Likiškių parkas

Likiškių parkas yra vienas jauniausių miesto parkų, pradėtas kurti ir sodinti 1994 m. Parke stūkso aukščiausia (165 m) kalva Alytuje. Šalia parko pastatytas vienintelis Lietuvoje paminklas 1979–1989 m. Afganistano kare žuvusiems lietuviams. Pagerbiant šių žmonių atminimą greta pasodinta ąžuolų giraitė.

Jurgiškių g., Alytus

GPS: 54.400649, 24.011993 (WGS)

SKULPTŪROS

Po visą Alytaus miestą elegantiškai išsibarsčiusios daugybė įvairių skulptūrų. Vienos įamžina miestui ir šaliai svarbius įvykius, kitos yra pagarbos ir atminimo ženklai, trečios priverčia žavėtis lengvumu ir grakštumu.

Laisvės angelo paminklas

Pastatytas 1929 m. (aut. A. Aleksandravičius). Pasakojama, kad pozuoti skulptorius prikalbinęs jaunutę gimnazijos mokytoją. Laisvės angelas – tai pagarbos ir atminimo ženklas žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Paminklui teko atlaikyti kelis gamtos ir istorijos išbandymus: 1934 m. skulptūra subyrėjo trenkus žaibui (atstatyta po trejų metų), o 6-ajame dešimtmetyje buvo nugriauta politiniais sumetimais. Šiandienis Laisvės angelas Alytų papuošė 1991 m. Skulptorius J. Meškelevičius atkūrė skulptūrą, o skulptorius J. Blažaitis – paminklo bareljefus.

S. Dariaus ir S. Girėno g., Alytus

GPS: 54.394028, 24.049393 (WGS)

Skulptūra „Žiedas“

(aut. T. K. Valaitis, 1982 m.).

Naujoji g., Alytus

GPS: 54.403384, 24.022185 (WGS)

Skulptūra „Pavasaris“

(aut. V. Jarutis, 1986 m.)
Savanorių g. 6, Alytus
GPS: 54.397776, 24.050220 (WGS)

Skulptūra „Jaunystė“

(aut. Š. Šimulynas, 1992 m.).
Kauno g., Alytus
GPS: 54.409407, 24.028692 (WGS)

Paminklas mokytojui Kaziu Klimavičiui

(aut. A. Pivoriūnas, 1989 m.).
Pulko g., Alytus
GPS: 54.392966, 24.045263 (WGS)

Skulptūra „Patrimpas“

(aut. J. Meškelevičius, 1994 m.) vaizduoja senovės baltų dievą Patrimpą.
Vilniaus g., Alytus
GPS: 54.397897, 24.046244 (WGS)

Voveraitės Alsodra ir Sodriukas

(aut.: dailininkė I. Židonytė, skulptoriai A. Janušauskas ir J. Abdulskytė, 2019 m.)
Jotvingių gatvės skveras
GPS: 54.396008, 24.042393 (WGS)

Paminklinis akmuo „Normandija–Nemunas“

Pastatytas 1981 m. ir skirtas legendinės prancūzų eskadrilės, kuri Antrojo pasaulinio karo metais kilo į karines užduotis iš netoli esančio aerodromo, atminimui.

Lakūnų g., Alytus
GPS: 54.410873, 24.068000 (WGS)

Žydų memorialas

Per Antrąjį pasaulinį karą okupavę Alytų vokiečiai Vidzgirio miške šaudė ir bendruose kapuose laidojo žydų tautybės žmones. Remiantis rašytiniais šaltiniais, čia buvo žudomi daugiausia iš tuometinės Sovietų sąjungos rytinių rajonų ir Čekijos atvežti žmonės. Šis

miškas amžinojo poilsio vieta tapo ir daugiui Alytaus krašto žydų. 1993 m. kovo 18 d. po rekonstrukcijos Vidzgirio miške buvo atidengtas memorialas žydų aukoms atminti. Memorialo ansamblį sudaro simbolinė Dovydo žvaigždė, 9 piramidės, žyminčios žmonių palaidojimo vietas, obeliskas ir stela. Aukščiausiam memorialo kalnelyje stovintis skausmo paminklas – sulaužyta Dovydo žvaigždė – simbolizuoja sulaužytus žmonių likimus ir gyvenimus.

Projekto autorė – architektė R. Vasiliauskienė, sulaužytos Dovydo žvaigždės autorius – skulptorius A. Smilingis.

Pulko g., Alytus
GPS: 54.377705, 24.040220 (WGS)

Poeto Anzelmo Matučio medžio skulptūrų parkas

Greta vaikų poeto Anzelmo Matučio memorialinio muziejaus augančiame pušyne žaismingai pabirusios medinės eilėraščių personažų skulptūros. Jas dovanavo nuo 2012 m. kas dvejus metus vykstančio tarptautinio medžio drožėjų simpoziumo, vadinamo vis kito poeto eilėraščių rinkinio pavadinimu, dalyviai.

A. Matučio g., Alytus
GPS: 54.397406, 24.052161 (WGS)

ALYTAUS RAJONAS

Alytaus rajonas, padalintas į 11 seniūnijų, išsikūręs gražioje Pietų Lietuvos teritorijoje. Čia tekanti didžiausia šalies upė Nemunas skiria rajoną į dvi dalis bei savo krantuose paliečia plytėti didžiulius miškų masyvus. Šiuo metu rajone yra 2 miestai, 3 miesteliai, 3 viensėdžiai ir 392 kaimai.

Kaip administracinis vienetas Alytaus rajonas įkurtas 1950 m. Tačiau tiek didesni, tiek mažesni miestai, miesteliai ir kaimai savo istoriją skaičiuoja nuo senesnių laikų. Kai kurių praeitis siekia ne vieną šimtmetį.

Alytaus rajonas didžiuojasi turtingu kultūros paveldu, tradiciniais renginiais ir amatais bei nuostabių gamtovaizdžių, tinkamų tiek ilsėtis, tiek keliauti. Čia tyvuliuoja daugiau nei 70 ežerų, plyti miškai, seniausia valstybės saugoma teritorija Lietuvoje – Žuvinto biosferos rezervatas, Dzūkijos nacionalinio parko, Metelių ir Nemuno kilpų regioninių parkų dalys.

Jus sužavės nuostabi šio krašto gamta ir vaišingi žmonės, sudomins senieji amatai ir modernios verslo įmonės, tradicijos ir šiuolaikiškumas.

BUTRIMONYS

Butrimonių miestelis yra išskirtinis ir vienintelis: jį puošia Lietuvoje vienintelė trikampė aikštė ir vienintelis stiklinis sukurinis fontanas. Trikampė miestelio aikštė simboliškai sujungė čia gyvenusių trijų tautų – totorių, lietuvių ir žydų – likimus.

Butrimonių kaimas pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminėtas 1699 m., o 1720 m. jau vadinamas Butrimonių miesteliu. Butrimonys išsikūrė trijų kelių sankryžoje: iš Vilniaus į Alytų ir Punią. Taip susiformavo aikštė, kuri tapo ir turgaus vieta. Apie aikštę buvo išdalyti sklypai prekybininkams ir amatininkams, tad mažas miestelis buvo apstatytas. Senojoje miestelio dalyje, susiformavusioje iki XVIII a. pab., išliko gatvių tinklas, trijų pagrindinių gatvių sankryžoje – lygiakraščio trikampio pavidalo aikštė, vienintelė Lietuvoje ir įtraukta įtraukta

į Urbanistikos paminklų sąrašą. Aikštę supa XX a. pr. pirklių ir amatininkų namai. Unikali Butrimonių trikampė aikštė puošia ir miestelio herbą, kurį 2001 m. rugpjūčio 22 d. patvirtino Lietuvos Prezidentas.

Po 2019 m. rekonstrukcijos aikštė išgražėjo ir tapo visų pamėgta poilsio vieta. Pagrindiniu akcentu tapo vienintelis Lietuvoje stiklinis fontanas.

Gyvuoja graži legenda, kaip išsikūrė Butrimonių miestelis. Pasakojama, kad seniai seniai tose vietose apsigyveno prekybininkas Butrimas. Pasistatė gražius namus kelių sankirtoje ir pradėjo versti įvairia prekyba. Daugelis pastebėjo jį išikūrus ne tik gražioje, bet ir labai naudingoje vietoje, kur pravažiuoja daug pirkėjų. Butrimo pavyzdžiu pasekė ir kiti – taip išsikūrė miestelis, kurį pavadino pirmojo gyventojų vardu. Šioje legendoje yra ir dalis tiesos – Butrimonių vardas kildinamas iš pavardės Butrimonis daugiskaitos.

Butrimonyse gimė garsiausias Renesanso laikotarpio meno istorikas ir kritikas Bernardas Berensonas (1865–1959), JAV moterų krepšinio pradininkė Senda Berenson Abbott (1868–1954), 1985 m. įtraukta į Krepšinio šlovės muziejų.

Nuo 2014 m. Butrimonyse rengiama tradicinė respublikinė mokinių meno ir sporto šventė „Adamkiada“, skirta Prezidento Valdo Adamkaus garbei.

Butrimonyse galima pamatyti:

- Išganytojo bažnyčia
- Senąsias žydų kapines
- Akmeninį kryžių popiežiaus Pranciškaus vizitui Lietuvoje atminti
- Butrimonių kapinėse paminklą Lietuvos partizanams „Žuvę už Tėvynę 1944–1949 m.“
- Dailės galeriją „Dainos galerija“ (dėl apsilankymo tartis iš anksto, Vilniaus g. 1, Butrimonys, tel. +370 685 32 787)
- Butrimonių gimnazijos etnografinį muziejų (dėl apsilankymo tartis iš anksto, S. Dariaus ir S. Girėno g. 24, Butrimonys, Alytaus r., tel. +370 315 61 386)

Butrimonių apylinkėse galima pamatyti:

- Gerulių piliakalnį (žr. p. 11)
- Paminklą žydų aukoms atminti Klydžionių kaime
GPS: 54.484857, 24.259609 (WGS)

DAUGAI

Daugų miestas išsikūręs viename iš gražių Dzūkijos kampelių, Alytaus rajone, 22 km į rytus nuo Alytaus, prie Vilniaus–Alytaus magistralinio kelio. Miesto simbolis – legendomis apipinta kunigaikščio Daugio medinė skulptūra, sauganti Daugų miestą ir apylinkes. Apsuptas vaizdingų ežerų su įrengtais paplūdimiais, sporto aikštynais ir poilsio zonomis, dvelkiantis ramybe Daugų miestas palieka neišdildomą įspūdį bei norą sugrįžti dar ne kartą.

Daugai yra viena seniausių vietovių Lietuvoje. Pirmą kartą paminėtas kryžiuočių kronikų aprašymuose 1384 m.

Daugus iš visų pusių supa ežerai, apie kuriuos sukurta daug legendų ir pasakojimų. Padavimas byloja miestelio vardo kilmę. Jau Mindaugo laikais čia buvo daug sodybų. Aplink augo bekrastės girios, kuriose knibždėdavo knibždėjo galybė įvairių žvėrių ir paukščių. Palaukėse driekėsi derlingos žemės. O pačiame šių šimtamečių girių viduryje tyvuliavo ežeras, nepaprastai gilus ir žuvingas. Gyventojams čia buvo tikras rojus: laukuose gerai derėjo javai, giriose buvo žvėrienos, paukštienos, kailių drabužiams ir medaus midui ragti, o ežere žuvis – nors su maišu semk! Vėliau šiose vietose buvo įkurtas dvaras, prie jo išsikūrė miestelis, pavadintas Daugais, nes čia visko buvo daug.

XIV–XV a. Dauguose stovėjo valdovų medžioklės pilis ir buvo įkurtas žvėrynas. Kai kurie istorikai mano, kad Jogaila, medžiodamas Dauguose, susitiko su kryžiuočiais ir sudarė slaptą sutartį, kuria pasižadėjo neremti Kęstučio. Vytauto Didžiojo laikais Dauguose buvo

Lietuvos didžiojo kunigaikščio rezidencija. Čia jis dažnai užsukdavo pamedžioti, pailsėti. Kad Daugai buvo svarbūs kunigaikščiams, liudija tai, jog Vytautas Didysis XIV a. pabaigoje nurodė čia pastatyti bažnyčią, į kurios parapiją įėjo ir Alytus. Lankėsi Dauguose ir karalius Vladislovas Vaza su gražiole prancūze žmona Marija Liudvika.

MIROSLAVAS

Mirolavo apylinkės Alytaus krašte žymios didinga jotvingiška praeitimi. Gilioje senovėje šiose vietose gyveno bebaimės, karingos jotvingių gentys. Jų buvimą liudija iki mūsų dienų išlikę vietovardžiai, piliakalniai ir pilkapyai. Tai patvirtina ir archeologiniai tyrimai.

Mirolavas rašytiniuose šaltiniuose aktyviau minėti pradedamas XVII a. 1744 m. įkurta Mirolavo parapija, šie metai ir laikomi miestelio įkūrimo data.

Miestelis išaugo prie prekybos kelių ir kuriamos parapijos. Iš pradžių jo gyventojams naujakuriams jokių mokesčių visai nereikėjo mokėti, nuo to ir kilo pavadinimas Slabada (iš rusų kalbos žodžio „свобода“, reiškiančio laisvę). Vėliau miestelis pateko Bendrių dvaro savininko Mirolavskio nuosavybėn ir pono valia imtas vadinti Mirolavu.

2004 m. Mirolavui buvo suteiktas herbas – mėlyname lauke sidabrinė kylanti koplyčia su auksiniu kryžiumi stogo viršuje ir auksiniu

varpu arkoje. Tai Mirolavo simbolis – buvęs aukų kalnas Olakalnis (dar vadinamas Šauliakalniu) su koplyčia Bendrių kaime. Sunku pasakyti, kada ji buvo pastatyta ir kas pastatė statinį – ant keturių mūro stulpų, užsibaigiančių mūro skliautais, uždengė stogą ir viduje įkasė medinį kryžių. Pasakojama, kad pagonybės

Mirolave galima pamatyti:

- Mirolavo Švč. Trejybės bažnyčią
- Paminklą, pagerbiantį Dainavos apygardos partizanus
- Paminklą, skirtą žuvusiems partizanams jamžinti

Mirolavo apylinkėse galima pamatyti:

- Dirmiškų piliakalnį (žr. p. 10–11)
- Kaukų ir Obelytės piliakalnius (žr. p. 11)
- Papėčių piliakalnį (žr. p. 12)
- Žilvos piliakalnį (žr. p. 13)
- Dailininko Antano Žmuidzinavičiaus tėviškę (dėl apsilankymo reikia tartis iš anksto), A. Žmuidzinavičiaus g. 1, Balkūnų k., Mirolavo sen., Alytaus r., +370 614 53 704, GPS: 54.379149, 23.881146(WGS)
- Druskelės šaltinėį Balkasodžio k., Mirolavo sen., Alytaus r. GPS: 54.271943, 23.998651(WGS)
- Norūnų miško eglę (aukščiausią Lietuvos eglę) GPS: 54.281876, 23.986978 (WGS)
- Raudonąjį akmenį Norūnų miške, Dirmiškų girininkijoje GPS: 54.269323, 23.988101(WGS)
- Laumės akmenį Obelininkų k., Mirolavo sen., Alytaus r. GPS: 54.305000, 23.794000 (WGS)
- Mirolavo miestelio senąsias žydų kapines Gudiniškių k., Mirolavo sen., Alytaus r. GPS: 54.327000, 23.906000 (WGS)
- Paminklą stalinizmo represijų aukoms atminti Peršėkininkuose aut. V. Krušna, Peršėkininkų k., Mirolavo sen., Alytaus r. GPS: 54.384672, 23.755999(WGS)

laikais čia buvo aukojamos įvairiausios aukos dievams. Senesni gyventojai prisimena tėvų pasakojimus, kad kalne Napoleono armija buvo paslėpusi lobį ir XIX a. viduryje Bendrių dvaro skerdžius Žvaliauskas 10 dienų kiekvieną rytą rasdavo po vieną sidabrinę monetą.

Šiandien Mirolavas yra seniūnijos, žavinčios turistus savo praeitimi ir gamtos grožiu, centras. Čia tyvuliuoja poilsui tinkami Atesio, Luksnėnų, Metelio ir Obelijos ežerai, įkurtas Balkasodžio botaninis draustinis, dalis seniūnijos priklauso Metelių regioniniam parkui.

NEMUNAITIS

Nemunaitis prieš daugelį amžių isikūrė ant pušnyuose skendinčio Nemuno kranto. Tai, kad miestelis yra neatsiejamas nuo Nemuno, liudija ir jo pavadinimas: Nemunaitis – dzūkiskas malonybinis Nemuno vardas. Legenda pasakoja, kad prieš daug amžių čia sustojo iš užjurių atplaukęs vikingų vadas Nemonas. Patiko jam gyventojų svetingumas ir rūpestis. Išvykdamas apdovanojo visus turtais. Dėkingi gyventojai vado garbei pavadino vietovę Nemunaičiu. Nemunaičio pilis minima 1384 m. kryžiuočių karų aprašymuose, nuo 1387 m. minimas Nemunaičio miestelis. Pirmieji gyventojai šiose vietovėse isikūrė dar IV a., tai liudija archeologiniai radiniai.

Po Žalgirio mūšio nelikus priešų grėsmės, miestelis tapo svarbiu miško ruošos ir prekybos centru. 1792 m. Nemunaičiui buvo suteiktos Magdeburgo teisės ir herbas, kuriame pavaizduotas Šv. Kazimieras. Istorinių negandų metu savivalda ir herbas buvo panaikinti. 1999 m. lapkričio 10 d. Prezidento dekretu buvo atkurtas Nemunaičio istorinis herbas.

XIX a. Nemunaičio apylinkės ėmė garsėti mineralinėmis versmėmis, tačiau kurortu vietovė nepaskelbta.

Šiandien Nemunaityje panemunėje

Nemunaityje galima pamatyti:

- Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia
- Pranciškonų vasarnamį, prie kurio 1945 m. birželio 2 d. prisiekė 120 A. Ramanausko-Vanago vadovaujamų partizanų
- Paminklą žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę
- Klebono akmenį Nemune
- Nemunaičio žydų senųjų kapinių dalį (Pušyno g., Nemunaitis)

Nemunaičio apylinkėse galima pamatyti:

- Senąją guobą ir kriaušę, kurios 1960 m. paskelbtos gamtos paminklais Geiščių k., Nemunaičio sen., Alytaus r., GPS: 54.317753, 24.076808 (WGS)
- Nemunaičio klintinių tufų atodangą, kuri 1987 m. paskelbta gamtos paminklu GPS: 54.307587, 24.039855 (WGS)
- Nemunaičio mineralinę versmę Lankų k., Nemunaičio sen., Alytaus r., GPS: 54.285666, 23.997194 (WGS)
- Didįjį Dzūkijos akmenį, kuris 1964 m. paskelbtas paminklu Vangelonių k., Nemunaičio sen., Alytaus r., GPS: 54.272427, 24.020280 (WGS)

nutiestas akmenimis grįstas poilsio takas, yra apžvalgos aikštelė, laužavietė, įrengta poilsia-vietė su stalais ir suolais prie šaltinėlio, trykš-tančio iš žemės gelmių.

PIVAŠIŪNAI

Pivašiūnai įsikūrę vaizdingoje kalvotoje vieto-vėje, šalia didelio Pivašiūnų–Gineitiškių miško ir Ilgio ežero.

Dėl Pivašiūnų pavadinimo kilmės pateikiamos dvi nuomonės: viena teigia, kad Pivašiūnų pavadinimas kilęs iš upėvardžio Pievesa, kita Pivašiūnų pavadinimą kildina iš lenkiško as-menvadžio Pivosz (liet. Pivašius). Tokį atsakymą 1921 m. Pivašiūnų pradžios mokyklos mokytojai atsiuntė kalbininkas Kazimieras Būga, kai mokytojas pasiteiravo, ar galima Pi-vašiūnų pavadinimą kildinti iš žodžių „pieva“ ir „šienas“.

Rašytiniuose šaltiniuose Pivašiūnai minimi nuo XVII a., tačiau įvairūs ženklai (pvz., netoli Pivašiūnų esantys pilkapiai) rodo, kad čia gyventa gerokai anksčiau. 1630 m. greta gyvenvietės iškilo medinė bažnyčia, kurios fundatorius J. Klockis prieš mirtį aplinkines žemes ir bažnyčią testamentu paliko Trakų benediktinų vienuolynui. Vienuoliai čia tvar-kėsi beveik du amžius: plėtė miestelį, turėjo tris kalves ir plytinę, laikė kelias smukles. La-biausiai šį kraštą išgarsino J. Klockio iš užsie-nio parvežtas Švč. Mergelės Marijos paveikslas, nenunkentėjęs per karus ir gaisrus XVII a. bažnytinės vyresnybės pripažintas stebuklin-gu. Sakoma, kad stebuklinga galia ir amžiumi jis prilygsta Aušros Vartų Madonos paveikslui. Todėl nenuostabu, kad Pivašiūnai vadinami Pietų Lietuvos Šiluva – į Žolinės atlaidus sup-lūsta tūkstančiai maldininkų iš visos šalies ir užsienio. Stebuklais ir malonėmis garsėjantis paveikslas puošia Švenciausiosios Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios, pastatytos 1825 m., altorių. Šis paveikslas pavaizduotas ir Pivašiūnų herbe, Prezidento patvirtintame 2006 m. gegužės 24 d. dekretu. Greta baž-nyčios varpinės stovi menininkės Leokadijos Belvertaitės 1945–1948 m. sukurta Švč. Mer-gelės Marijos su kūdikėliu Jėzumi skulptūra. Įkalnėje, šalia laiptų į Pivašiūnų bažnyčios

šventorių, yra Rožinio džiaugsmingųjų slėpinių stotys (aut. Algirdas Judickas, 1988 m.).

Šiandien Pivašiūnai – seniūnijos centras, mie-lai priimančias piligrimus ir smalsius keliauto-jus. Čia galima ne tik pailsėti, surasti dvasinę ramybę, bet ir turiningai bei smagiai praleis-ti laiką Pivašiūnų amatų centre ar prie Ilgio ežero įrengtoje poilsio zonoje. Joje įrengtas paplūdimys, sporto aikštelė su reguliuojamo aukščio krepšinio lentomis, apšvietimas, nu-tiesti takai, lieptelis į ežerą, pastatytos persi-rengimo kabinos, pavėsinės.

Seniūnijos teritorijoje įkurtas Pivašiūnų geo-morfologinis draustinis.

Pivašiūnuose galima pamatyti:

- Paminklą Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signatarui kunigui Alfonsui Petruiliui
- Pivašiūnų piliakalnį (žr. p. 12)
- Odinių (Odinčių) giminės koplyčią-mauzoliejų
- Ilgio ežerą su Skrynios ir Muzikos kalvomis, ant kurių kasmet švenčiama Žolinė

Pivašiūnų apylinkėse galima pamatyti:

- Lietuvos partizanų Vaclovo Voverio Žalbo, Viktoro Kazlausko-Vanago, Jono Kazlausko-Šermukšnio, Petro Šilansko-Labučio kovos ir žūties vietą Žemaitėlių k., Pivašiūnų sen., Alytaus r. (GPS: 54.417, 24.201 (WGS))
- Lietuvos partizano, Dainavos apygardos vado Benedikto Labėno-Kariūno kovos ir žūties vietą Žemaitėlių k., Pivašiūnų sen., Alytaus r. GPS: 54.415, 24.212 (WGS)
- Bazorų piliakalnį Bazorų k., Pivašiūnų sen., Alytaus r. GPS: 54.435533, 24.151221 (WGS)
- Einoronių piliakalnį Einoronių k., Pivašiūnų sen., Alytaus r. GPS: 54.444393, 24.391289 (WGS)

PUNIA

Punia buvo viena mėgstamiausių Vytauto Didžiojo vietovių. Čia jis buvo įkūręs savo rezidenciją. Pasak flamandų keliautojo ir diplomato, Burgundijos kunigaikščio patarėjo Žilbero de Lanua (Guillebert de Lannoy), kuris 1412–1413 m. lankėsi LDK, norėdamas susitikti su Vytautu Didžiuoju, jis turėjęs vykti į Punią, kurioje didysis kunigaikštis per metus praleidavęs po porą mėnesių. Keliautojas pasakojo kunigaikščio rezidencijoje matęs jo žmoną ir dukrą.

Punia pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminėta 1382 m., tačiau manoma, kad 1336 m. būtent ant Punios piliakalnio vyko žymusis Pilėnų mūšis, kurio metu pilies gynėjai ir gyventojai nutarė vėliau žūti liepsnose, bet nepasiduoti priešams.

Miestelis įsikūręs 3 km į vakarus nuo kelio Druskininkai–Jieznas, aukštame dešiniame Nemuno krante. Istorikų teigimu, Punia – vienas iš 14 seniausių ankstyvųjų Lietuvos miestų. Jo herbo priekiniame sidabriname lauke vaizduojamas Šv. Stanislovas, prikeliantis iš kapo Piotroviną. Antrame, mėlyname lauke pavaizduota sidabrinė pasaga galais į viršų, iš jos kyla sidabrinė strėlė su raudona plunksna.

Punioje prasideda Nemuno kilpų regioninis parkas. Miestelio Šv. Apaštalo Jokūbo bažnyčia įtraukta į Šv. Jokūbo piligrimų kelią Lietuvoje.

Punioje galima pamatyti:

- Punios piliakalnį (žr. p. 5)
- Šv. Apaštalo Jokūbo bažnyčią
- Šv. Jurgio mūrinę koplytėlę
- Nečiukos šaltinį
- Senąsias Punios žydų kapines

Punios apylinkėse galima pamatyti:

- Strielčių ir Valiūnų kaimuose atminimo ženklus, pagerbiančius Lietuvos partizanų kovos ir žūties vietas
GPS: 54.447377, 24.073627 (WGS)
(GPS: 54.460644, 24.163942 (WGS))
- Raišių mečetę
Vytauto g. 9, Raišių k., Punios sen., Alytaus r., tel. +370 686 56 801
GPS: 54.479942, 24.187726 (WGS)
- Paminklą Vytautui Didžiajam Raižiuose
Vytauto g., Raišių k., Punios sen., Alytaus r.
(GPS: 54.481285, 24.186851 (WGS))
- Silgionių akmenį su „pėda“
Silgionių k., Punios sen., Alytaus r.
GPS: 54.491678, 24.169520 (WGS)

SIMNAS

Simno miestas įsikūręs vaizdingoje vietovėje prie dviejų ežerų – Gilučio ir Simno. Apylinkėse vilnija dar keturi ežerai: Žuvinto, Atesninkų, Angininkų ir dalis Dusios.

Istorikai iki šiandien nesutaria, kada pirmą kartą paminėtas Simnas. Vieni nurodo 1382 m., kiti – 1494 m. Vis dėlto, Simnas yra viena anksčiausiai Užnemunėje atsiradusių gyvenviečių. Gyvenimas šiose vietose suaktyvėjo pirmaisiais XV a. dešimtmečiais. Čia buvo įkurtas Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvaras. 1520 m. miestelyje pastatyta renesansinio stiliaus bažnyčia. Viena 1549 m. dokumente Simnas jau vadinamas miestu. 1626 m. jam suteiktos savivaldos (Magdeburgo) teisės ir herbas, kuriame pavaizduotas Šv. Povilas. 1999 m. birželio 29 d. Prezidento dekretu herbas patvirtintas naujai.

Sovietmečiu Simnas buvo rajono, vėliau – apylinkės centras. Šiandien – seniūnijos centras.

Istorinis Simno centras – urbanistikos paminklas. Mieste yra nemažai išlikusių XX a. pr. namų. Poilsio zonoje prie Gilučio ežero įrengtos persirengimo kabinos, pavėsinės, automobilių stovėjimo aikštelė, lieptelis į ežerą, vaikų žaidimų aikštelė, lauko treniruokliai.

Apie Simną pasakojama daug legendų, viena iš jų – apie miesto vardo kilmę. Labai seniai gyveno du gerieji milžinai Simas ir Sinas. Susiėjo jie draugėn ir nutarė pasirinktam miestui pastatyti labai gražią bažnyčią ir padėti patiems gyventojams. Tačiau apsidairę aplink niekur nerado tinkamo kalnelio. Tada vienas puolė nešti žemių iš rytų, kitas – iš vakarų. Supylė jie kalnelį, o daubose, iš kur žemės sėmė, dabar tyvuliuoja Simno ir Gilučio ežerai. Baigę darbus milžinai vienas kitą pavaišino taboka, paspaudė rankas, po sauja brangenybių pažėrė į ežerus ir išsiskirstė kas sau: vienas – medžioti, kitas – žvejoti. Gyventojai, pagerbdami milžinus, su kuriais gražiai sugyveno ir buvo dėkingi už rūpestį miestu, jų vardus sujungė į vieną – Simnas. Taip ir pavadino vietovę. O ežerai su milžinų išbarstytais turtais iki šandien vilioja vietos gyventojus ir keliautojus.

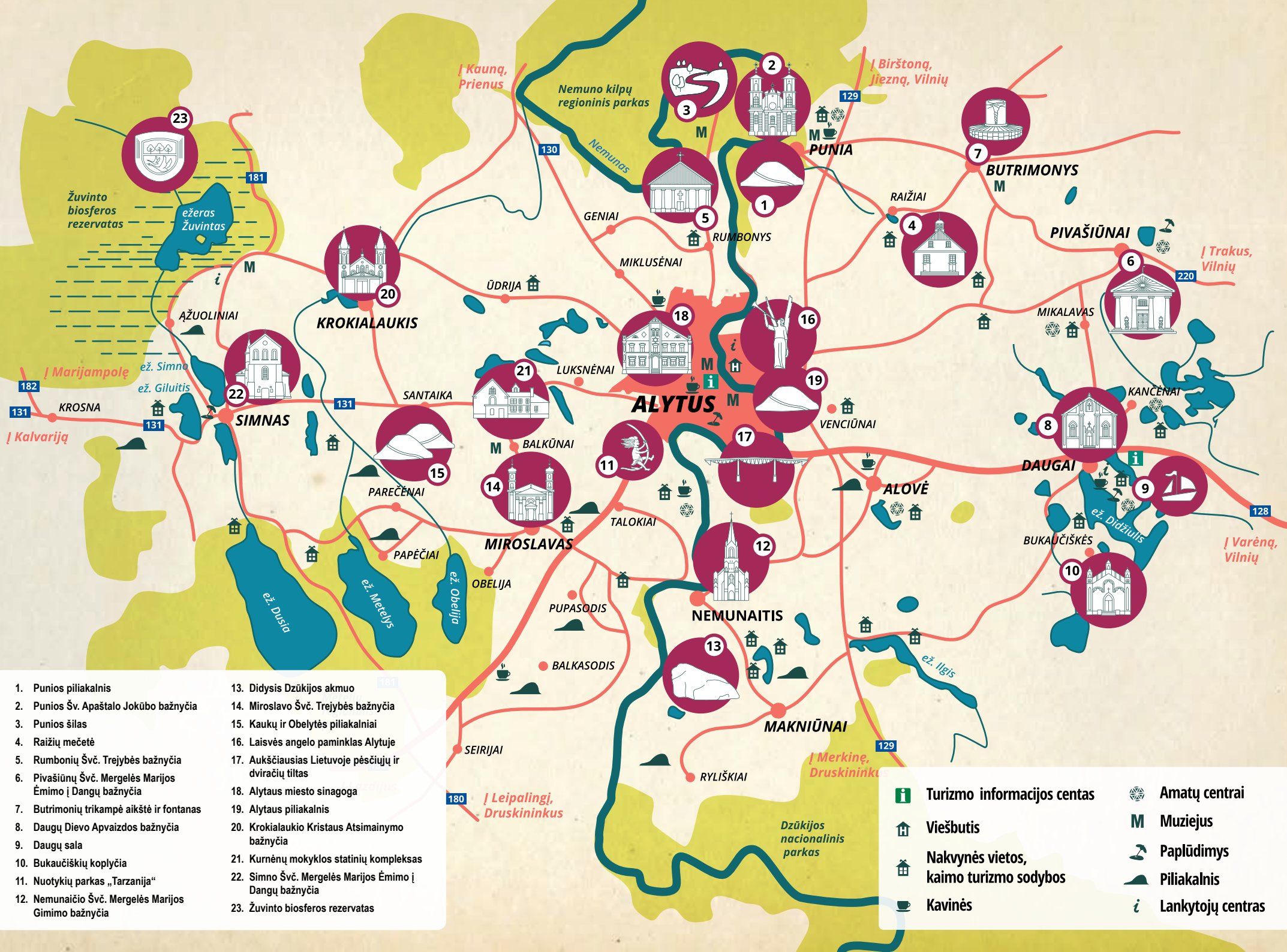
Simne galima pamatyti:

- Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčią
- Simno aikštėje paminklą, skirtą po pasaulį išblaškytiems Simno krašto vaikams
- Simno kapinėse du paminklus, įamžinančius Lietuvos partizanų atminimą
- Simno sinagogą

Simno apylinkėse galima pamatyti:

- Paminklą sušaudytiems žydams Pošnelės miške
GPS: 54.354865, 23.637309 (WGS)
- Žuvinto biosferos rezervatą (žr. p. 6)
- Bambininkų piliakalnį (žr. p. 10)
- Pirmojo pasaulinio karo vokiečių karių kapines Mergalaukyje
Sodų g., Mergalaukio k., Simno sen., Alytaus r.
GPS: 54.389257, 23.685989 (WGS)

1. Punios piliakalnis
2. Punios Šv. Apaštalo Jokūbo bažnyčia
3. Punios šilas
4. Raižių mečetė
5. Rumbonių Švč. Trejybės bažnyčia
6. Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų bažnyčia
7. Butrimonių trikampė aikštė ir fontanas
8. Daugų Dievo Apvaizdos bažnyčia
9. Daugų sala
10. Bukaučiškių koplyčia
11. Nuotykų parkas „Tarzanija“
12. Nemunaičio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia

13. Didysis Dzūkijos akmuo
14. Miroslovo Švč. Trejybės bažnyčia
15. Kaukų ir Obelytės piliakalniai
16. Laisvės angelo paminklas Alytuje
17. Aukščiausias Lietuvoje pėsčiųjų ir dviračių tiltas
18. Alytaus miesto sinagoga
19. Alytaus piliakalnis
20. Krokialaukio Kristaus Atsimainymo bažnyčia
21. Kurnėnų mokyklos statinių kompleksas
22. Simno Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų bažnyčia
23. Žuvinto biosferos rezervatas

Turizmo informacijos centas	Amatų centrai
Viešbutis	Muziejus
Nakvynės vietos, kaimo turizmo sodybos	Paplūdimys
Kavinės	Piliakalnis
	Lankytojų centras

MUZIEJAI IR GALERIJOS

Vykstant rekomenduojame pasitikslinti muziejų darbo laiką.

Miestė

Alytaus kraštotyros muziejus

Savanorių g. 6, Alytus, tel. +370 315 51 990
www.alytausmuziejus.lt

Vaikų poeto Anzelmo Matučio memorialinis muziejus

A. Matučio g. 8, Alytus, tel. +370 315 53 172
www.alytausmuziejus.lt/matutis/lt

Poeto Antano Jonyno memorialinis muziejus

Liškiavos g. 17, Alytus, tel. +370 315 55 172
www.alytausmuziejus.lt/jonynas/lt

Archeologijos muziejus

Jiezo g. 2, Alytus, tel. +370 607 81 776

Loretos galerija

Jaunimo g. 20, Alytus, tel. +370 656 06 705
Naujoji g. 48A, Alytus, tel. +370 699 65 708

Vingio galerija

Ežerėlio 24, Alytus, tel. +370 686 70 692

Galerija „22 laipteliai“

S. Dariaus ir S. Girėno g. 7 Alytus,
tel. +370 698 07 496

Meno dirbinių salonas „Dzyvai“

S. Dariaus ir S. Girėno g. 3, Alytus,
tel. +370 315 73 591

Alytaus rajono kultūros centras (amatininkų dirbinių parduotuvėlė)

Pulko g. 21, Alytus, tel. +370 315 69 005

Rajone

Daugų kalvės ekspozicijų salė

Ežero g. 5, Daugai, Alytaus r., tel. +370 687 31 328

Butrimonių gimnazijos etnografinis muziejus

S. Dariaus ir S. Girėno g. 24, Butrimonys, Alytaus r.,
tel. +370 315 61 386

Punios girininkijos miško muziejus

Nemuno g. 82, Punios girininkija, Panemuninkų k.,
Alytaus sen., Alytaus r., tel. +370 687 20 859

Dailininko Antano Žmuidzinavičiaus tėviškė

Balkūnų k., Miroslavo sen., Alytaus r.,
tel. +370 614 53 704

Kraštotyrinė etnografinė ekspozicija „Punia amžių bėgyje“

Kauno g. 3, Punia, Alytaus r., tel. +370 656 40657

Dailės galerija „Dainos galerija“

Vilniaus g. 1, Butrimonys, Alytaus r.,
tel. +370 685 32787

AKTYVUS POILSIS IR PRAMOGOS

Alytaus sporto ir rekreacijos centras

Vienintelis Lietuvoje daugiafunkcis pramogų ir sporto kompleksas, kuriame po vienu stogu telpa ir sporto salių kompleksas, ir 50 m ilgio aštuonių takelių baseinas. Greta yra sporto arena, kurioje telpa per 5 tūkst. žiūrovų.
Naujoji g. 52, Alytus, tel. +370 315 37 622,
http://stadionas.asrc.lt

Miesto stadionas, teniso kortai

Birutės g. 5, Alytus, tel.: +370 672 29 373,
www.asrc.lt

Uždari teniso kortai (tik žiemos metu)

Pramonės g. 6, Alytus, tel. +370 698 24 705

Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centras

Jame yra 25 m baseinas, povandeninės srovės, sauna, sporto bei treniruoklių salės. Čia teikiamos profesionalios medikų konsultacijos ir visos sveikatinimo procedūros.

Pramonės g. 9, Alytus, tel. +370 315 77 440,
www.amrc.lt

Nuotykių parkas „Tarzanija“

Radžiūnų g. 33, Radžiūnų k., Alytaus sen., Alytaus r.,
tel. +370 671 80 500, www.tarzanija.lt

Vandens batutų parkas

Maironio g. 119, Salos k., Daugų sen., Alytaus r.,
tel. +370 687 39 416, www.daugusala.lt

Vandenlenčių parkas „Vivi Wake“

A. Baranausko g., Alytus, tel. +370 612 39 979,
www.viviwake.com/alytus

ELEKTRINIAI PASPIRTUKAI IR RIEDLENTĖS

Elektrinių paspirtukų nuoma „Eazzy.lt“

Vilniaus g. 12, Alytus, tel. +370 626 56 666

Elektrinių paspirtukų nuoma „E-scooter Alytus“

Tel. +370 622 84 707

Elektrinių paspirtukų nuoma

Tel. +370 647 94 057

Elektrinių riedlenčių nuoma

Tel. +370 690 71 869, www.elektrinesriedlentes.lt

APŽVALGINIAI SKRYDŽIAI

Oreivių klubas „Audenis“

Strielčių g. 30, Strielčių k., Punios sen., Alytaus r.,
tel. +370 609 66 111
www.flywithme.lt

Pocelonių oreivių klubas

Mokyklos g. 11, Pocelonių k., Daugų sen., Alytaus r.,
tel. +370 615 70 543
www.oro-balionas.lt

Alytaus aeroklubas

Įterpti Miškininkų g. 3, Alytus, tel. +370 687 32 889,
www.aeroalytus.lt

PIRTYS IR KUBILAI

Alytaus pirtis

Tilto g. 2, Alytus, tel.: +370 698 35 419,
+370 676 14 143, www.alytauspirtis.lt/pirtys

Bakšių pirtis

Nemuno g. 18, Bakšių k., Alytaus sen., Alytaus r.,
tel. +370 686 76 166, www.baksiupirtis.lt

Centro pirtelė

Vilniaus g. 6, Alytus, tel. +370 605 35 555

Mobilaus kubo nuoma „Daugų kubilas“

Daugai, Alytaus r., tel. +370 604 56 188,
www.daugukubilas.lt

Pirtis Pocelonyse

Mokyklos g. 11, Pocelonių k., Daugų sen., Alytaus r.,
tel. +370 615 70 543, www.oro-balionas.lt

BILIARDAS IR BOULINGAS

Biliardo klubas „Club 9“

Vilniaus g. 6, Alytus, tel. +370 655 64 014
www.facebook.com/Club9.Alytus

Boulingas ir biliardas „Juoda katė“

Jaunimo g. 22, Alytus, tel. +370 315 25 755

ŠAUDYMAS IŠ LANKO

Lankininkų klubas „Žaliasis lankas“

tel. +370 620 54 145, www.zaliasislankas.lt

DVIRAČIŲ NUOMA IR REMONTAS

Dviračių remontas

Sudvajų g. 37, Alytus, tel. +370 698 43 655,
www.dviraciuremontas.lt

Dviračių nuoma

Dropbyke (mobilioji programa)

http://dropbyke.com

Asociacija „Panemunės dzūkai“

siūlo pramoginius pasivažinėjimus paprastais ir elektriniais dviračiais numatytu maršrutu.
Kauno g. 3, Punia, Alytaus r., tel. +370 687 99 294

Greitojo dviračių nusileidimo nuo kalno (downhill) trasa „Bunda kalvos“

Bundorių k., Alytaus sen., Alytaus r.,
tel. +370 662 00 192

DAŽASVYDIS, ŠAUDYMAS, ŠRATASVYDIS

„LT Imperator“

Tel. +370 687 30 307, http://imperator.lt

Dažasvydis, šratasvydis, zorbingas, zorbolos

Rytmečio g. 4, Butkūnų k., Alytaus sen., Alytaus r.,
tel. +370 629 10 146, http://exzone.mozello.lt

Šratasvydis

Tolkūnų k., Miroslavo sen., Alytaus r.,
tel. +370 622 84 238, https://ffairsoft.weebly.com

KARTODROMAI

Drift kartai

Vieninteliai Rytų Europoje šoninio slydimo Go kartingai.

Nuotykių parkas „Tarzanija“

Radžiūnų g. 33, Radžiūnų k., Alytaus sen., Alytaus r.,
tel. +370 671 80 500, www.tarzanija.lt

„Meistrelis kartingai“

Amžius neribojamas, reikalavimai vaikams – ne žemesni kaip 1,50 m
Vilniaus g. 14, Kaniūkai, Alytaus r.,
tel. +370 662 29 776

ŠUOLIAI SU VIRVE

Nuo Alytaus pėsčiųjų ir dviračių (Baltosios rožės) tilto

Tel. +370 670 15 913, http://ropejumping.eu

PRAMOGOS SU ŽIRGAIS

Revų žirgynas

Revų g. 1, Revų k., Alytaus sen., Alytaus r.,
tel. +370 688 86 260

Jodinėjimas žirgais ir poniais

Nuotykių parkas „Tarzanija“,
Radžiūnų g. 33, Radžiūnų k., Alytaus sen., Alytaus r.,
tel. +370 671 80 500, www.tarzanija.lt

Ruminos žirgai

Juočiškių k., Pivašiūnų sen., Alytaus r.,
tel. +370 684 41 512

Jodinėjimas žirgais

Vytauto g. 60, Ūdrijos k., Krokialaukio sen., Alytaus r., tel. +370 620 84 810

Jojimo sporto klubas „Butrimonys“

Žirgyno g. 26, Trakininkų k., Butrimoniu sen., Alytaus r., tel. +370 699 27 998

PRAMOGINĖ ŽVEJYBA

Didelės Žuvis.lt

Margirio g. 12, Punios k., Punios sen., Alytaus r., tel. +370 685 75 778, www.dideleszuvis.lt

UAB „Daugų žuvis“

Dusmenų g. 59, Skabeikių k., Daugų sen. Alytaus r., tel. +370 671 53 633, www.dauguzuvis.lt

VALČIŲ, PLAUSTŲ IR BAIDARIŲ NUOMA

Aleksas ir Liudmila Bagdanavičiai

Tel. +370 698 80 611

Baidarių nuoma klubas „Srautas“

Tel. +370 616 46 618, www.facebook.com/Srautas

Dzūkijos vandenys

Tel. +370 686 02 052, www.dzukijosvandenys.lt

G. Tacionis

Tel. +370 687 58 089

Irkavimo klubas „Srautas“

Tel. +370 616 46 618

S. Guzevičius

Tel. +370 611 30 305

Plaukimas ežeriniu luotu Daugų ežere

Tel. +370 610 12 990

Pramoginis plaukimas plaustu Daugų ežere

Tel. +370 612 74 072

Plaukimas pontoniniu pramoginiu plaustu Nemune

Nuotykių parkas „Tarzanija“
Radžiūnų g. 33, Radžiūnų k., Alytaus sen., Alytaus r., tel. +370 671 80 500, www.tarzanija.lt

Turizmo klubas „Dzūkijos vingis“

Tel. +370 650 26 788, www.dzukijosvingis.lt

Vikingų laivo nuoma

Daugų irklavimo bazė
Kalvų g. 15, Salos k., Daugų sen., Alytaus r., tel.: +370 619 10 056, +370 315 69 633

Irklenčių nuoma

Tel. +370 618 17 028

EKSKURSIJOS

Ekskursijas ir žygius po Alytaus miestą bei apylinkes galite užsisakyti Alytaus turizmo informacijos centre

S. Dariaus ir S. Girėno g. 1, Alytus, tel.: +370 315 52 010, +370 687 07 703, www.alytusinfo.lt

Asociacija „Olita Orany“ organizuoja žygius pėsčiomis ir dviračiais

Kasmet rengia žygį dviračiais XIX a. buvusio geležinkelio Alytus–Varėna pylimu. Rotušės a. 16, Alytus, tel.: +370 604 91 231, +370 686 16 842, <http://olitaorany.wixsite.com/tours>

Pažintinė programa-ekskursija po AB „Alita“ ir jos gaminamos produkcijos degustacija

Miškininkų g. 17, Alytus, tel +370 682 68 967, www.alita.lt

Žygiai su Alytaus šiaurietiško ėjimo klubu

Tel. +370 698 36 167, +370 698 25 069

Asociacija „Panemunės dzūkai“

Siūlo pramoginius pasivažinėjimus karieta, vienkinkiu vežimu, vienkinkėmis rogėmis, paprastais ir elektriniais dviračiais numatytu maršrutu, pasivaikščiojimus su šiaurietiškomis lazdomis, teikia gido paslaugas, organizuoja renginius.

Kauno g. 3, Punia, Alytaus r., tel. +370 687 99 294

Ekskursijos Dauguose ir apylinkėse

Tel.: +370 315 69 595, +370 600 82 372, +370 618 54 359, +370 610 12 990

Ekskursija po Punios šilą

Tel. +370 687 20 859

Ekskursijos Nemunaityje ir apylinkėse

Tel. +370 686 87 195

Ekskursija Punioje

Tel.: +370 687 99 294, +370 315 68 683, +370 614 56 686

Ekskursija Raižių mečetėje

Tel. +370 686 56 801

EDUKACINĖS PROGRAMOS

Alytaus kraštotyros muziejus

Savanorių g. 6, Alytus, tel.: +370 607 81 825, +370 315 53 370, www.alytausmuziejus.lt

Alytaus teatras

Rotušės a. 2, Alytus, tel. +370 626 40 082, www.alytausteatras.lt

Anzelmo Matučio memorialinis muziejus

A. Matučio g. 8, Alytus, tel. +370 315 53 172, <http://www.alytausmuziejus.lt/matutis>

Antano Jonyno memorialinis muziejus

Liškiavos g. 17, Alytus, tel. +370 315 53 172, www.alytausmuziejus.lt/jonynas

Kauno taikomosios dailės mokyklos Alytaus filialas

S. Dariaus ir S. Girėno g. 27, Alytus, tel. +370 65881253, www.amatai.lt

Lėlių teatras „Aitvaras“

Rotušės a. 2, Alytus, tel. +370 698 13 264, www.leliuteatrasaitvaras.lt

Alovės visuomeninė bendruomenė „Susiedai“

Mokyklos g. 5, Alovės k., Alovės sen., Alytaus r., tel. +370 678 34 109

Amatų kiemelis „Daugų kraštas“

Pergalės g. 2, Daugai, Alytaus r., tel. +370 682 51 780,

Ekologiškas šaltalankių ūkis

„Gintarinė uoga“

Domantonių g. 17, Venciūnų k., Alovės sen., Alytaus r., tel. +370 626 44 522
<http://gintarineuoga.lt>

Kančėnų bendruomenė

Mokyklos g. 6, Kančėnų k., Daugų sen., Alytaus r., tel. +370 698 40 768

Pivašiūnų amatų centras

Trakų g. 33, Pivašiūnai, Alytaus r., tel. +370 692 11 229

Punios Panemunės dzūko pirkia

Kauno g. 3, Punia, Alytaus r., tel. +370 611 45 791

Indėniška ir sparnuotų husarų edukacinė programa

Meškasalio k., Raitininkų sen., Alytaus r., tel. +370 616 14 142

NAKTINIAI KLUBAI

„AMIGO“

Naujoji g. 50, Alytus, tel. +370 626 36 263

„DOMINO“

Pramonės g. 1, Alytus, tel. +370 652 41 444

„ELIT“

Ugniagesių g. 8, Alytus, tel. +370 644 14 461

APGYVENDINIMAS

VIEŠBUČIAI

„Dzūkija“ **

Pulko g. 14, Alytus, tel. +370 315 52 002, www.hoteldzukija.lt

„Dzūkijos Dvaras“ ****

Tarzanijos g. 1, Radžiūnų k., Alytaus sen., Alytaus r., tel. +370 647 77 506, www.dzukijosdvaras.lt

„Odė“ **

Naujoji g. 8C, Alytus, tel. +370 315 32 929, www.ode.lt

„Senas namas“ ***

Užuolankos g. 24, Alytus, tel. +370 315 53 489, www.senasnamas.lt

„Šolena“ **

Rato g. 7A, Alytus, tel. +370 315 21 044, www.solena.lt

„Vaidila“ ***

Rotušės a. 12, Alytus, tel. +370 315 56 188, www.vaidila.lt

Svečių namai „Linas“ ***

Senoji g. 2, Alytus, tel. +370 682 65 950, <https://linassveciunamai.lt>

Svečių namai „Gilės“ **

Gilių g. 9, Alytus, tel.: +370 698 76 294, +370 686 21 279

NAKVYNĖS PASLAUGOS

„Prie ažuolo“

Suvalkų g. 53, Alytus, tel. +370 601 05 393

Alytaus sporto ir rekreacijos centras

Birutės g. 5, Alytus, tel. +370 672 29 373

Apartamentų nuoma „Alytus Guesthouse“

Vilniaus g. 18, Alytus, tel. +370 686 56 947

Alytaus kolegijos bendrabutis

Studentų g. 14, Alytus, tel. +370 687 45 963

Alytaus profesinio rengimo centro bendrabutis

A. Jonyno g. 12, Alytus, tel. +370 616 34 953

„Moteliukas“

Domantonių g. 17, Venciūnų k., Alovės sen., Alytaus r., tel. +370 626 44 522, [www.gintarineuoga.lt](http://gintarineuoga.lt)

Daugų irklavimo bazė

Kalvų g. 15, Salos k., Daugų sen., Alytaus r., tel.: +370 619 10 056, +370 315 69 633

Poilsio namai „Daugų sala“

Maironio g. 119, Salos k., Daugų sen., Alytaus r., tel. +370 687 39 416, www.daugusala.lt

Daugų technologijos ir verslo mokyklos bendrabutis

Jaunystės g. 2, Daugai, Alytaus r., tel.: +370 315 72 790, +370 655 14 523

Daugų Vlado Mirono gimnazijos bendrabutis (priimamos tik grupės)

Pergalės g. 6, Daugai, Alytaus r., tel.: +370 686 90 732, +370 659 54 502

Miroslavo Švč. Trejybės parapijos nakvynės namai

Vienuolyno g. 2A, Miroslavas, Alytaus r., tel.: +370 315 66 399, +370 687 56 093, www.miroslavoparapija.lt

Nakvynė Miroslave

Dainavos g. 7, Miroslavas, Alytaus r., tel. +370 600 28 262, <http://nakvyne.ddns.net>

VO „Punios ainiai“ nakvynės paslaugos

Kauno g. 3, Punia, Alytaus r., tel. +370 683 68 872

Kambarių nuoma „Vigiris“

Turgaus a. 3, Daugai, Alytaus r., tel. +370 650 54 210

Poilsio bazė „Giluitis“

Giluičio g. 13, Giluičio k., Simno sen., Alytaus r., tel.: +370 315 60 232, +370 687 90 413

KAIMO TURIZMO SODYBOS

Alytaus seniūnija

Sodyba „Butrimiškių Ranča“

(2 kambariai, 30 vietų, prie Kalvelių ežero)
Ūdrijos kelias 27, Butrimiškių k., Alytaus sen., Alytaus r., tel. +370 699 42 929, www.butrimiskiuranca.lt

Sodyba „Saulakalnis“

(5 kambariai, 15 vietų, prie Nemuno)
Praniūnų g. 5, Praniūnų k., Alytaus sen., Alytaus r., tel. +370 672 29 982, www.saulakalnis.lt

Sodyba „Sauliaus vila“

(8 kambariai, 50 vietų, prie tvenkinio)
Nemuno g. 2, Kriaunių k., Alytaus sen., Alytaus r., tel. +370 699 09 963

Alovės seniūnija

Sodyba „Genutės sodyba“

(17 kambarių, 80 vietų, prie Alovės ežero)
Ežero g. 3, Alovės k., Alovės sen., Alytaus r., tel. +370 610 44 650, www.genutes-sodyba.lt

Sodyba „Žygutis“

(6 kambariai, 54 vietos, prie Ilgio ežero)
Daugų g. 2, Davainiškių k., Alovės sen., Alytaus r., tel. +370 693 12 345, www.zygutis.lt

Daugų seniūnija

Sodyba „Daug gėlių“

(18 kambarių, 34 vietos, prie Daugų ežero)
Ežero g. 11, Dvarčėnų k., Daugų sen., Alytaus r., tel. +370 650 57 698

Sodyba „CBLandas“

(3 kambariai, 30 vietų, prie Neveiglo ežero)
Neveiglo g. 14, Žvirgždėnų k., Daugų sen., Alytaus r., tel. +370 629 21 387

Doškonių sodyba

(12 kambarių, 30 vietų, prie Daugų ežero)
Alkakalnio g. 9, Doškonių k., Daugų sen., Alytaus r., tel. +370 676 22 345, www.doskoniusodyba.lt

Sodyba „Dvarčėnų dvaras“

(24 kambariai, 78 vietos, prie Svingio ir Daugų ežerų)
Svingio g. 5, Dvarčėnų k., Daugų sen., Alytaus r., tel. +370 698 36 777, www.dvarcenudvaras.lt

Sodyba „Dvarčėnų ežero krantas“

(3 kambariai, 30 vietų, prie Daugų ežero)
Ežero g. 26A, Dvarčėnų k., Daugų sen., Alytaus r., tel. +370 611 15 309

Sodyba „Pas gandrų“

(11 kambarių, 24 vietos, prie Daugų ežero)
Gandrų g. 7, Salos k., Daugų sen., Alytaus r., tel. +370 611 79 938, www.pasgandrus.lt

„Šiaudinė sodyba“

(3 kambariai, 22 vietos, prie Svetaus ežero)
Dusmenų g. 27A, Kančėnų k., Daugų sen., Alytaus r., tel.: +370 657 68 007, +370 614 41 247, www.siaudinesodyba.lt

Vaidos sodyba

(4 kambariai, 18 vietų, prie Svingio ežero)
Svingio g. 9A, Dvarčėnų k., Daugų sen., Alytaus r., tel. +370 615 14 994, www.vaidossodyba.lt

Miroslavo seniūnija

Sodyba „Atesys“

(25 kambariai, 108 vietos, prie Atesio ežero)
Ežero g. 15, Atesininkų k., Miroslavo sen., Alytaus r., tel.: +370 616 46 956, +370 611 54 200, www.atesys.lt

Sodyba „Vila Adrija“

(15 kambarių, 100 vietų, prie tvenkinio)
Nemuno g. 12, Tolkūnų k., Miroslavo sen., Alytaus r., tel. +370 608 60 770

Nemunaičio seniūnija

„Girinio sodyba“

(4 kambariai, 21 vieta, prie Nemuno, yra tvenkinys)
Sudvaju g. 1, Sudvaju k., Nemunaičio sen., Alytaus r., tel. +370 614 79 002

Sodyba „Po Uosiu“

(8 kambariai, 30 vietų, prie Nemuno, yra tvenkinys)
Kalnėnų g. 28, Kalnėnų k., Nemunaičio sen., Alytaus r., tel. +370 614 21 035

Pivašiūnų seniūnija

Kupinų sodyba

(30 kambarių, 70 vietų, prie tvenkinio)
Mikalavo g. 13, Mikalavo k., Pivašiūnų sen., Alytaus r., tel. +370 699 28 907, www.kupinusodyba.lt

Sodyba „Meilės laiptai“

(9 kambariai, 50 vietų)
Draugystės kelias 26, Tabalenkos, k., Pivašiūnų sen., Alytaus r., tel. +370 687 72 630, www.meileslaiptai.ucoz.com

Viktorijos sodyba

(13 kambarių, 80 vietų, prie tvenkinio)
Trakų kelias 35, Skraičionių k., Pivašiūnų sen., Alytaus r., tel.: +370 618 54 228, +370 698 34 659, www.viktorijossodyba.lt

Punios seniūnija

Sodyba „Ymilsa“

(9 kambariai, 36 vietos, prie tvenkinio)
Vytauto g. 5, Raižių k., Punios sen., Alytaus r., tel. +370 619 73 902, www.ymilsa.lt

Raitininkų seniūnija

Sodyba „Genutės ranča“

(15 kambarių, 60 vietų, prie Ilgio ežero)
Gardino g. 22, Meškasalio k., Raitininkų sen., Alytaus r., tel. +370 686 87 259, www.genute.lt

Sodyba „Pas Algirdą“

(14 kambarių, 84 vietos, prie Gailinto ežero)
Piliakalnio g. 18, Piliakalnio k., Raitininkų sen., Alytaus r., tel. +370 686 87 259, www.genute.lt

Sodyba „Pas Robertą“

(7 kambariai, 60 vietų, prie Gailinto ežero)
Piliakalnio g. 4, Piliakalnio k., Raitininkų sen., Alytaus r., tel. +370 614 28 857

Radzevičių sodyba

(4 kambariai, 11 vietų, tarp Gailinto ir Galintėnų ežerų)
Ežerų g. 1, Galintėnų k., Raitininkų sen., Alytaus r., tel. +370 612 95 687

Remeikių sodyba

(3 kambariai, 26 vietos, prie Gailinto ežero)
Gailinto g. 6, Galintėnų k., Raitininkų sen., Alytaus r., tel. +370 650 26 788, www.dzukijosvingis.lt/lt/kaimo-turizmas

Stasio Slavinsko sodyba

(17 kambarių, 100 vietų, prie Gailinto ežero)
Piliakalnio g. 12, Piliakalnio k., Raitininkų sen., Alytaus r., tel. +370 685 12 255

Viliaus Vaicekausko sodyba

(10 kambarių, 36 vietos, prie Gailinto ežero)
Gailinto g. 10, Galintėnų k., Raitininkų sen., Alytaus r., tel. +370 683 77147

Simno seniūnija

Sodyba „Giluitis“

(6 kambariai, 13 vietų, prie Giluičio ežero)
Giluičio g. 13A, Giluičių k., Simno sen., Alytaus r., tel.: +370 616 46 956, +370 611 54 200, www.giluitis.lt

Metelytės sodyba

(2 kambariai, 8 vietos, prie Dusios ežero)
Kaštonų g. 115, Metelytės k., Simno sen., Alytaus r., tel. +370 610 33 445

NAUDINGA INFORMACIJA

Alytaus miesto ir rajono kodas – +370 315

Informacija telefonu – 118, 1588

Pagalbos telefonas – 112

Techninė pagalba kelyje – 1888

Policija

Jotvingių g. 8, Alytus, tel.: 112, +370 315 55 600

Ligoninė

Ligoninės g. 12, Alytus, tel. +370 315 56 380

Autobusų stotis

Naujoji g. 17L, Alytus, tel. +370 315 52 333

Centrinis paštas

Pulko g. 12, Alytus, tel. +370 700 55 400

ALYTUS

Turizmo informacijos centras / Tourism Information Centre	Viešbutis / Hotel
Muziejus / Museum	Svečių namai / Guest house
Bažnyčia / Church	Kambarių nuoma / Apartments for rent
Biblioteka / Library	Informacinis stendas / Information stand
Internetas / Internet	Paminklas / Monument
Bevielės internetas / Wi-fi	Vaizdinga vieta / Scenic point
Degalinė / Filling station	Piliakalnis / Mound
Autobusų stotis / Bus station	Prieklauka / Pier
Dviratčių remonto stotelė / Bicycle repair station	Paplūdimys / Beach
Geriamojo vandens holonėlė / Drinking water	Poilsiavietė / Rest area
Prekybos centras / Shopping mall	Dviratčių ir pėsčiųjų takas / Cycling and pedestrian track

1. Jaunimo parkas
2. Skulptūra „Žiedas“
3. Švč. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos bažnyčia
4. Likusi senosios geležinkelio stoties dalis
5. Baltosios rožės tiltas
6. Skulptūra „Žiedas“
7. Alytaus piliakalnis
8. Buvusi geležinkelio vandens sistemos siurblinė
9. A. Juozapavičiaus tiltas
10. Buvusi sinagoga ir rabino namas
11. Tuberkuležės ligoninė
12. Lietuvos tūkstantmečio tiltas
13. Paminklinis akmuo „Normandija–Nemunas“
14. Alytaus archeologijos muziejus
15. Pirmojo Alytaus istorinė aikštė
16. Šv. Liudviko bažnyčia
17. Senamiesčio skveras
18. Šv. Angelų Sargų bažnyčia
19. Alytaus kraštotyros muziejus
20. Rotušės aikštė
21. Šaulių namai
22. Miesto sodas
23. Kurorto parkas
24. Paminklas „Laisvės angelas“
25. Memorialis „Nurimęs varpas“
26. Žalioji gimnazija
27. Sakų karių savanorių ir Lietuvos kariuomenės I pėstininkų pulko skveras

